

Om motsigelsen

Last ned som:

[ePub](#) / [azw3](#) / [MOBI](#)

Loven om motsigelser i ting, det vil si loven mot motsetningenes enhet, er den grunnleggende loven i den materialistiske dialektikken.

Kamerat Mao Tsetung skreiv denne artikkelen om filosofi i august 1937 etter at han hadde skrevet Om praksis. Artiklene hadde samme mål, nemlig å overvinne de alvorlige dogmatiske feilene som fans i partiet på den tida. «Om motsigelsen» blei opprinnelig lagt fram i form av forelesninger på den anti japanske militære og politiske høyskolen i Yenan, og forfatteren gikk gjennom artikkelen før den blei gitt ut i Verker i utvalg. Notene er her henta fra en hefteutgave utgitt av Sosialistisk opplysningsråd (udatert).

Loven om motsigelser i ting, det vil si loven mot motsetningenes enhet, er den grunnleggende loven i den materialistiske dialektikken. Lenin sa at «*i egentlig forstand er dialektikken studiet av motsigelsen i sjølve tingenes vesen*» ((Fra Lenins merknader om «Den eleatiske skolen» i Hegels Forelesninger om filosofiens historie, bind 1. Se V. I. Lenin: «Oversikt over Hegels Forelesninger om filosofiens historie» (1915), Collected Works, russisk utgave, Moskva 1958, bind 38, s. 249.)). Lenin kalte ofte denne loven det viktigste i dialektikken, han kalte den også kjernepunktet i dialektikken ((I sitt essay «Om dialektikken» (1915) sa Lenin: «Todelinga av enheten og kunnskapen om dens motstridende deler (se sitatet fra Philon om Heraklit i begynnelsen av del 3 «Om kunnskap» i Lasalles bok om Heraklit) er dialektikkens vesen (en av dens «vesentligheter», et av dens grunnleggende, om ikke dens grunnleggende kjennetegn eller trekk).» (Marx Engels Marxisme, Oslo 1952, s. 213.) I sin «Oversikt over Hegels Logikkens vitenskap» (september – desember 1914) sa han:

«Dialektikken kan kort defineres som læra om motsetningenes enhet. Dette griper kjernen i dialektikken, men det krever forklaring og utvikling.» (Collected Works, bind 38, s. 215.)). Når vi studerer denne loven, er vi derfor nødt til å komme inn på ei rekke ulike spørsmål, ei rekke filosofiske problemer. Dersom vi kan få klarhet i alle disse problemene, vil vi komme fram til grunnleggende forståelse av den materialistiske dialektikken. Problemene er: De to verdensanskuelsene, det allmenngyldige ved motsigelsen, det særegne ved motsigelsen, hovedmotsigelsen og hovedsida i motsigelsen, identiteten og kampen mellom sidene i en motsigelse og antagonismens plass i motsigelsen.

«Dialektikken kan kort defineres som læra om motsetningenes enhet. Dette griper kjernen i dialektikken, men det krever forklaring og utvikling.»

Lenin

Den kritikken som filosofiske kretser i Sovjet har retta mot idealismen til Deborin-skolen ((Deborin (1881-1963), en sovjetisk filosof og medlem av Sovjetunionens vitenskapsakademi. I 1930 begynte filosofiske kretser i Sovjet å kritisere Deborins skole og påpekte at de feil den begikk når den skilte teorien fra praksis og filosofien fra politikken, var av idealistisk natur.)) de siste åra, har vakt stor interesse hos oss. Idealismen til Deborin har hatt svært skadelig innflytelse på det kinesiske kommunistpartiet. Det er uråd å hevde at den dogmatiske tenkninga i partiet vårt ikke har noen sammenheng med metoden til denne skolen. Når vi nå skal gjøre en undersøkelse av filosofien, må vi derfor ha som hovedmål å utrydde dogmatisk tenkning.

I. De to verdensanskuelsene

I hele kunnskapshistoria til menneskeheten har det forekommet to oppfatninger av lovene for hvordan verden utvikler seg, den

metafysiske oppfatninga og den dialektiske. De utgjør to motsatte verdensanskuelser. Lenin sa:

De to grunnleggende (eller de to mulige? eller de to som er å finne i historia?) oppfatningene av utvikling (evolusjon) er: utvikling som minsking og økning, som gjentakelse, og utvikling som en enhet av motsetninger (delinga av en enhet i motsetninger som utelukker hverandre og det gjensidige forholdet mellom motsetningene).

V. I. Lenin: «Om dialektikken», Marx Engels Marxisme, s. 213.

Her snakker Lenin om de to forskjellige verdensanskuelsene.

I Kina er hsuan-hsueh et annet navn på metafysikk. Denne tenkemåten er knytta uløselig sammen med den idealistiske verdensanskuelsen. Denne tenkemåten dominerte den menneskelige tenkninga i en lang periode, både i Kina og Europa. I Europa var materialismen til borgerskapet også metafysisk i borgerskapets første dager. Etterhvert nådde samfunnsøkonomien i mange europeiske land fram til stadiet med høyt utvikla kapitalisme. Produktivkreftene, klassekampen og vitenskapene nådde et utviklingsnivå uten like i historia. Industriproletariatet blei den største drivkrafta i den historiske utviklinga. Dette gjorde at den marxistiske, dialektisk-materialistiske verdensanskuelsen blei til. Som motstykke til den materialistiske dialektikken oppsto så den vulgære evolusjonismen i borgerskapet, i tillegg til den åpent og utilslørt reaksjonære idealismen.

Den metafysiske eller vulgær-evolusjonistiske verdensanskuelsen ser tingene som isolerte og statiske, den ser ensidig på dem. Den ser alle ting i verden, og alle former og arter, som uforanderlige og isolerte fra hverandre i all evighet. Den eneste mulige forma for forandring er økning eller minsking i kvantitet eller forflytning i rommet. Dessuten ligger ikke årsaka til slik økning og minsking eller forflytning i rommet i tingene sjøl, men utafør dem, det vil

si at drivkrafta kommer utafra. Metafysikerne mener at alle de forskjellige tingene i verden og alle egenskapene deres har vært de samme helt fra de først blei til. Alle seinere forandringer har rett og slett vært kvantitativ økning eller minsking. De påstår at en ting bare kan gjenta seg sjøl som samme tingen og ikke forandre seg til noe annet. De mener at en kan finne kapitalistisk utbytting, kapitalistisk konkurranse, den individualistiske ideologien som hører til i det kapitalistiske samfunnet osv. i det gamle slavesamfunnet, eller til og med i det primitive samfunnet, og at dette kommer til å finnes uendra til alle tider. De sier at årsakene til utviklinga av samfunnet fins i vilkår utafor samfunnet, som geografi og klima. De leiter utafor tingen og på en overforenkla måte etter årsakene til at en ting utvikler seg, og de avviser den materialistiske dialektikkens teori, som hevder at utvikling oppstår på grunn av motsigelsene i tingen. Derfor kan de verken forklare at det fins utallige kvalitativt forskjellige ting eller at en kvalitet endrer seg til en annen. I Europa fans denne tenkemåten som mekanisk materialisme i det 17. og 18. hundreåret og som vulgær evolusjonisme på slutten av det 19. og begynnelsen av det 20. hundreåret. I Kina kom den metafysiske tenkninga til uttrykk i utsagnet «*Himmelen forandrer seg ikke, og ikke Tao heller*» ((En uttalelse av Tung Chung-chu (179-104 fvt.), en velkjent representant for confusianismen i Kina under Han-dynastiet.)), og den fikk støtte fra de råtne føydale herskerklassene i lange tider. Mekanisk materialisme og vulgær evolusjonisme er innført fra Europa i løpet av de siste hundre åra, og får støtte fra borgerskapet.

I motsetning til den metafysiske verdensanskuelsen hevder den dialektisk-materialistiske verdensanskuelsen at når vi skal finne ut hvordan en ting utvikler seg, må vi ta utgangspunkt i det indre innholdet i tingen, og i forholdet mellom den og andre ting. Vi må med andre ord se på utviklinga av tingene som den indre og nødvendige sjølbevegelsen deres. Samtidig står alle ting i bevegelse i samband med tingene rundt seg,

påvirker dem og blir påvirka av dem. Den grunnleggende årsaka til at en ting utvikler seg, ligger i tingen sjøl og ikke utafor den. Den ligger i det at det fins motsigelser i tingen. Det fins indre motsigelser i hver eneste ting, og det er det som får den til å bevege og utvikle seg. Det at det fins motsigelser i tingen er den grunnleggende årsaka til at den utvikler seg, mens sambandet og den gjensidige påvirkninga med andre ting er underordna årsaker. Den materialistiske dialektikken går altså energisk mot teorien om ytre årsaker eller ytre drivkrefter, som den metafysiske mekaniske materialismen og vulgær-evolusjonismen setter fram. Det er opplagt at reint ytre årsaker bare kan føre til mekanisk bevegelse, det vil si til endringer i omfang eller kvantitet. Dette kan ikke forklare hvorfor tingene skiller seg fra hverandre kvalitativt på tusen måter, og hvorfor en ting forandrer seg til en annen. Og til og med reint mekanisk bevegelse, som blir utløst av ei ytre kraft, blir satt i verk gjennom at det fins indre motsigelser i tingen. Når planter og dyr rett og slett vokser, det vil si utvikler seg kvantitativt, kommer det i hovedsak av de indre motsigelsene som fins i dem. På samme vis er det i hovedsak ikke ytre, men indre årsaker som ligger til grunn for at samfunnet utvikler seg. Land med nesten samme geografiske og klimatiske vilkår utvikler seg svært forskjellig og ujamt. Dessuten kan det skje store samfunnsmessige forandringer i ett og samme land uten at geografien og klimaet endrer seg. Det imperialistiske Russland forandra seg til det sosialistiske Sovjetunionen, og det føydale Japan, som hadde stengt dørene til omverdenen, forandra seg til det imperialistiske Japan, sjøl om det ikke hadde skjedd noen forandringer i geografien og klimaet i noen av landa. I Kina, der føydalismen herska i lang tid, har det skjedd store forandringer de siste hundre åra, og nå forandrer landet seg i retning av et nytt Kina som er frigjort og fritt. Likevel har det ikke skjedd noen forandringer i klimaet eller geografien i landet. Det skjer forandringer i geografien og klimaet på jorda som helhet og på hver del av den, men de er små sammenlikna med forandringer i samfunnet. Det tar

titusener av år før geografiske og klimatiske forandringer blir merkbare, mens samfunnet endrer seg på tusen, hundre eller ti år, ja i revolusjonstider til og med på et par år eller måneder. Ifølge den materialistiske dialektikken skyldes forandringer i naturen hovedsakelig at de indre motsigelsene i naturen utvikler seg. Forandringer i samfunnet skyldes i hovedsak at de indre motsigelsene i samfunnet utvikler seg, det vil si motsigelsen mellom produktivkreftene og produksjonsforholda, motsigelsen mellom klassene og motsigelsen mellom det gamle og det nye. Disse motsigelsene utvikler seg, og det er dette som driver samfunnet framover og gir støtet til at det gamle samfunnet blir erstatta av det nye. Utelukker den materialistiske dialektikken ytre årsaker? Slett ikke. Den hevder at ytre årsaker er vilkår for forandring, at indre årsaker er grunnlag for forandring og at ytre årsaker virker gjennom indre årsaker. Ved en bestemt temperatur forandres et egg til en kylling, men ingen temperatur kan forandre en stein til en kylling, for egget og steinen har forskjellig grunnlag. Folk i ulike land påvirker hverandre hele tida. I kapitalismens epoke, og særlig i imperialismens og den proletariske revolusjonens epoke, virker de ulike landa umåtelig sterkt inn på hverandre på det politiske, økonomiske og kulturelle området, og de etterlater seg svært kraftige inntrykk. Den sosialistiske Oktoberrevolusjonen innleda en ny epoke både i verdenshistoria og i russisk historie. Den påvirka de indre forandringene i andre land i verden. Den påvirka også de indre forandringene i Kina, og det på en særlig djuptgripende måte. Men disse forandringene virka gjennom de indre utviklingslovene for disse landa, Kina medrekna. I krig seirer den ene hæren, og den andre blir slått. Både seier og nederlag blir avgjort av indre årsaker. Den ene hæren seirer enten fordi den er sterk eller fordi den har dyktig ledelse, den andre blir slått enten fordi den er svak eller fordi den har dårlig ledelse. Ytre årsaker virker gjennom indre årsaker. Da proletariatet lei nederlag for storborgerskapet i Kina i 1927, var årsaka den opportunisten som fans i det kinesiske proletariatet (innafor

det kinesiske kommunistpartiet). Da vi hadde gjort ende på denne oppportunismen, fikk den kinesiske revolusjonen et nytt oppsving. Seinere ga fienden igjen den kinesiske revolusjonen alvorlige tilbakeslag, denne gangen fordi det hadde vokst fram eventyrpolitiske tendenser innafor partiet vårt. Da vi gjorde ende på denne eventyrpolitikken, opplevde vi igjen et oppsving for saka vår. Som vi ser må et politisk parti bygge på ei riktig politisk linje og en fast organisasjon for å lede revolusjonen til seier.

Både i Kina og i Europa oppsto den dialektiske verdensanskuelsen i oldtida. Men dialektikken i oldtida var temmelig spontan og primitiv. Under de samfunnsmessige og historiske vilkåra som rådde da, kunne den ikke bli et teoretisk system ennå. Derfor kunne denne dialektikken heller ikke forklare verden fullt ut, og den blei fortrent av metafysikken. Den berømte tyske filosofen Hegel, som levde på slutten av det 18. og begynnelsen av det 19. hundreåret, ga svært viktige bidrag til dialektikken, men dialektikken hans var idealistisk. Marx og Engels, de store forkjemperne for den proletariske bevegelsen, sammenfatta de positive resultatene i kunnskapshistoria til menneskeheten og tok særlig opp det som var fornuftig i Hegels dialektikk, men på en kritisk måte. De skapte den store teorien om den dialektiske og historiske materialismen. Først da skjedde det en enestående revolusjon i kunnskapshistoria til menneskeheten. Denne teorien blei utvikla videre av Lenin og Stalin. Straks den spredde seg til Kina, førte den til veldige endringer i den kinesiske tankeverdenen.

Den dialektiske verdensanskuelsen lærer oss først og fremst hvordan vi skal studere og analysere motsetningenes bevegelse i ulike ting, og hvordan vi skal finne metoder for å løse motsigelser på grunnlag av en slik analyse. Derfor er det svært viktig at vi forstår loven om motsigelser i ting konkret.

II. Det allmenngyldige ved motsigelsen

For å lette framstillinga skal jeg først ta for meg det allmenngyldige ved motsigelsen, og så gå over til det særegne ved motsigelsen. Grunnen er at det allmenngyldige ved motsigelsen kan forklares mer kortfatta, for det har vært anerkjent i vide kretser helt sia Marx, Engels, Lenin og Stalin – de store mennene som skapte marxismen og førte den videre – utarbeidde den dialektisk-materialistiske verdensanskuelsen. De brukte den materialistiske dialektikken med enestående framgang til å analysere mange sider ved menneskehetens og naturens historie, og til å forandre mange sider ved samfunnet og naturen (for eksempel i Sovjetunionen). Det særegne ved motsigelsen er det derimot mange kamerater som ikke skjønner godt ennå, særlig gjelder dette dogmatikerne. De forstår ikke at det allmenngyldige ved motsigelsen nettopp ligger i at motsigelsen er særegen. De forstår heller ikke hvor viktig det er å studere det særegne ved motsigelsene i de konkrete tingene vi står overfor, som rettleiing for revolusjonær praksis. Derfor er det grunn til å understreke hvor viktig det er å studere det særegne ved motsigelsen og forklare det utførlig. Når vi analyserer loven om motsigelser i ting, skal vi derfor først analysere det allmenngyldige ved motsigelsen. Så skal vi legge særlig vekt på å analysere det særegne ved motsigelsen, og til slutt vende tilbake til det allmenngyldige ved motsigelsen.

Det allmenngyldige eller absolutte ved motsigelsen har ei tosidig betydning. Den ene er at det fins motsigelser i utviklingsprosessen til alle ting, og den andre er at det fins en bevegelse av motsetninger i utviklingsprosessen til hver eneste ting fra begynnelse til slutt.

Engels sa: «*Bevegelse er i seg sjøl en motsigelse.*» ((Friedrich Engels: «Dialektikk. Kvantitet og kvalitet», Anti-Dühring (1877-78), Stockholm 1955, s. 165.)) Lenin definerte loven om

motsetningenes enhet som «å forstå (oppdage) at det fins motstridende, motsatte tendenser som utelukker hverandre gjensidig i alle ting og prosesser i naturen (medrekna bevisstheten og samfunnet)». ((V. I. Lenin: «Om dialektikken», op.cit., s. 213.)) Er disse tankene riktige? Ja, det er de. Den gjensidige avhengigheten mellom de motstridende sidene som fins i alle ting, og kampen mellom dem, bestemmer livet til alle ting og driver dem til å utvikle seg framover. Det fins ikke noe som ikke inneholder motsigelser, uten motsigelser ville ikke noe være til.

Bevegelse er i seg sjøl en motsigelse.

Engels

Motsigelser er grunnlaget for de enkle formene for bevegelse (for eksempel mekanisk bevegelse) og i enda større grad for de kompliserte formene for bevegelse.

Slik forklarte Engels at motsigelsen er allmenngyldig:

Om enkel mekanisk forflytning i rommet inneholder en motsigelse, gjelder dette i enda større grad for de høyere formene for materiens bevegelse, og særlig for organisk liv og hvordan det utvikler seg ... liv består nettopp og først og fremst i dette – at en skapning i hvert øyeblikk er det samme og likevel noe annet. Derfor er livet også en motsigelse. Denne motsigelsen fins i alle ting og prosesser, og den oppstår og løser seg sjøl hele tida. Fra det øyeblikket motsigelsen tar slutt, er det slutt på livet også, og døden inntreffer. Vi så også at vi ikke kan slippe unna motsigelser innafor tenkninga heller. For eksempel er det slik at menneskene har i seg ubegrensa evne til å tilegne seg kunnskap. Men denne evna fins i virkeligheten bare hos mennesker som er begrensa av ytre forhold og har begrensa innsikt. Denne motsigelsen løser seg i det som – i det minste i praksis, for oss – er ei endeløs rekke med slektledd i uendelig frammarsj.

..ett av grunnprinsippene i høyere matematikk er den motsigelsen at under visse omstendigheter kan rette linjer og kurver være det samme..

Men sjøl i den lavere matematikken vrimler det av motsigelser.

F. Engels: op.cit., s. 166

Lenin illustrerte det allmenngyldige ved motsigelsen slik:

- I matematikken: + og -. Differensial og integral.
- I mekanikken: Aksjon og reaksjon.
- I fysikken: Positiv og negativ elektrisitet.
- I kjemien: Sammenbinding og atskillelse* av atomer [^{*}
Atskillelse – det samme som dissosiasjon. dvs, deling av molekyler. – Red.]
- I samfunnsvitenskapen: Klassekampen. ((V. I. Lenin: op.cit., s. 213.))

I krig er angrep og forsvar, framrykking og tilbaketrekking, seier og nederlag alt sammen ting som står i gjensidig motsetning til hverandre. Det ene kan ikke eksistere uten det andre. De to sidene kjemper mot hverandre og er gjensidig avhengig av hverandre på samme tid. Det er dette som utgjør helheten i en krig, som driver den til å utvikle seg framover og løser problemene i den.

Vi må se på alle forskjeller i menneskenes begreper som gjenspeilinger av objektive motsigelser. Objektive motsigelser gjenspeiler seg i subjektiv tenkning, og denne prosessen er begrepenes bevegelse gjennom motsigelser. Den driver tenkninga til å utvikle seg framover og løser problemer i tenkninga til menneskene uten stans.

Innafor partiet er det hele tida motsetning og kamp mellom ideer av ulike slag. Dette er ei gjenspeiling i partiet av motsigelsene mellom klassene og mellom det nye og det gamle i samfunnet. Dersom det ikke fanns motsigelser i partiet og

ideologiske kamper for å løse dem ville partiets liv ta slutt.

Dermed er det alt klart at det fins motsigelser overalt og i alle prosesser – både i enkle og kompliserte former for bevegelse, både i den objektive verden og i tenkninga til menneskene. Men er det motsigelser i begynnelsesstadiet av hver prosess også? Er det en bevegelse av motsetninger fra begynnelse til slutt i utviklingsprosessen til hver eneste ting?

Som vi kan se av de artiklene der sovjetiske filosofer kritiserer Deborin-skolen, hevder denne skolen at det ikke fins motsigelser i begynnelsen av en prosess, men først når den har utvikla seg til et bestemt stadium. Dersom dette var tilfelle, ville det være ei ytre, og ikke ei indre årsak til at prosessen utvikla seg før dette stadiet. Deborin vender altså tilbake til metafysiske teorier om ytre og mekaniske årsaker. Når Deborin-skolen analyserer konkrete problemer ut fra dette standpunktet, ser den bare forskjeller mellom kulakkene og bondemassene i Sovjetunionen, men ingen motsigelser. Den er altså enig med Bukharin. ((Bukharin (1888-1938) leda en anti-leninistisk fraksjon i den russiske, revolusjonære bevegelsen. Seinere slutta han seg til ei gruppe forrædere, blei ekskludert fra partiet i 1937 og blei dømt til døden av Sovjetunionens høgste domstol i 1938. Kamerat Mao Tsetung kritiserer her den feilaktige linja som lenge hadde blitt framført av Bukharin, nemlig å dekke over klassemotsigelsene og erstatte klassekamplinja med klassesamarbeid. I åra 1928-29, da Sovjetunionen forberedte ei altomfattende kollektivisering av jordbruket, framførte Bukharin mer åpenlyst enn noensinne denne feilaktige linja med det formål for øyet å dekke over klassemotsigelsene mellom de rike bøndene og de fattige og mellomstore bøndene og å opponere mot besluttsom kamp mot de rike bøndene. Han førte også fram vranglæra om at arbeiderklassen kunne danne en allianse med de rike bøndene, som dermed «kunne vokse fredelig inn i sosialismen».)) Når denne skolen analyserer den franske

revolusjonen, hevder den på samme vis at før revolusjonen fans det bare forskjeller, men ingen motsigelser, innafor tredjestanden, som besto av arbeiderne, bøndene og borgerskapet. Disse synspunktene til Deborin-skolen er anti-marxistiske. Denne skolen forstår ikke at alle forskjeller inneholder motsigelser, at forskjell i seg sjøl er motsigelse. Motsigelsen mellom arbeid og kapital har eksistert helt sia proletariatet og borgerskapet oppsto, men i begynnelsen hadde ikke motsigelsen tilspissa seg ennå. Sjøl under samfunnsforholda i Sovjetunionen er det en forskjell mellom arbeidere og bønder. Sjølve denne forskjellen er en motsigelse, sjøl om den ikke kommer til å bli så skjerpa at den blir antagonistisk eller tar form av klassekamp, i motsetning til motsigelsen mellom arbeid og kapital. I løpet av den sosialistiske oppbygginga har arbeiderne og bøndene oppretta et fast forbund, og de løser denne motsigelsen steg for steg i utviklingsprosessen fra sosialisme til kommunisme. Det er et spørsmål om forskjellige slags motsigelser, ikke om det fins eller ikke fins motsigelser. Motsigelsen er allmenngyldig og absolutt, den er til stede i utviklingsprosessen til alle ting, og gjennomsyrrer hver prosess fra begynnelse til slutt.

Hva mener vi med at det oppstår en ny prosess? Den gamle enheten, med de motsetningene den består av, viker plassen for en ny enhet med nye motsetninger. Da oppstår det en ny prosess som erstatter den gamle. Den gamle prosessen tar slutt, og den nye begynner. Den nye prosessen inneholder nye motsigelser og begynner si egen historie med utvikling av motsigelser.

Lenin peker på at Marx, i Kapitalen, har gjort en mønstergyldig analyse av denne bevegelsen av motsetninger som løper gjennom tingenes utviklingsprosess fra begynnelse til slutt. Det er denne metoden vi må bruke når vi studerer hvordan alle ting utvikler seg. Også Lenin brukte denne metoden riktig og holdt fast ved den i alt han skreiv.

I Kapitalen analyserer Marx først det enkleste, vanligste og

mest grunnleggende, det mest utbredte og dagligdagse forholdet i det borgerlige (vare-)samfunnet, et forhold vi støter på milliarder av ganger, nemlig varebyttet. I denne svært enkle saka (i denne «cella» av det borgerlige samfunnet) avdekker analysen alle motsigelsene (eller kimen til alle motsigelsene) i det moderne samfunnet. Framstillinga videre viser oss utviklinga (både vekst og bevegelse) av disse motsigelsene og dette samfunnet i å (summen) av samfunnets enkelte deler, fra begynnelse til slutt.

Lenin la til : «Slik må også metoden være allment for å framstille (eller studere) dialektikken.»((V. I. Lenin: «Om dialektikken», op.cit., s. 214.))

Kinesiske kommunister må lære seg denne metoden. Først da kommer de til å klare å analysere den kinesiske revolusjonens historie og hvordan situasjonen er nå, og slutte seg til hva som blir framtida for revolusjonen.

III. Det særegne ved motsigelsen

Det fins motsigelser i utviklingsprosessen til alle ting. De gjennomsyrrer utviklingsprosessen til hver ting fra begynnelse til slutt. Dette er det allmenngyldige og absolutte ved motsigelsen. Dette har vi drøfta allerede. La oss nå drøfte det særegne og relative ved motsigelsen.

Dette problemet må vi studere på flere plan.

For det første er motsigelsen særegen i hver av materiens bevegelsesformer. Den kunnskapen menneskene har om materien, er kunnskap om materiens bevegelsesformer. Det fins nemlig ikke noe annet i verden enn materie i bevegelse, og denne bevegelsen må ta visse former. Når vi ser på hver av materiens bevegelsesformer, må vi merke oss det de har felles med andre bevegelsesformer. Men særlig viktig og nødvendig er det at vi merker oss det som er særegent for hver av materiens bevegelsesformer, det vil si den kvalitative forskjellen

mellom denne bevegelsesforma og andre former, for det er grunnlaget for kunnskapen vår om en ting. Først når vi har gjort det, kan vi skille mellom ting. Hver bevegelsesform inneholder sin egen særegne motsigelse. Denne særegne motsigelsen er tingens særegne vesen, som skiller den fra andre ting. Det er den indre årsaka til, eller – som vi kan kalle det – grunnlaget for at det fins så kolossalt mange ulike ting i verden. Det fins mange former for bevegelse i naturen – mekanisk bevegelse, lyd, lys, varme, elektrisitet, atskillelse, sammenbinding osv. Alle disse formene er gjensidig avhengige av hverandre, men hver av dem er egentlig forskjellig fra de andre. Det særegne ved hver bevegelsesform er bestemt av den særegne motsigelsen som denne forma inneholder. Dette gjelder ikke bare for naturen. men også for samfunnsmessige og ideologiske foreleelser. Hver samfunnsform, hver form for ideologi, har sin særegne motsigelse og sitt særegne vesen.

Grunnlaget for å skille mellom de ulike vitenskapene er nettopp de særegne motsigelsene som fins i forskningsobjektene. Den motsigelsen som særkjenner en bestemt slags ting, er altså forskningsobjektet for ei særskilt vitenskapsgrein. For eksempel: positive og negative tall i matematikken, aksjon og reaksjon i mekanikken, positiv og negativ elektrisitet i fysikken, atskillelse og sammenbinding i kjemien, produktivkrefter og produksjonsforhold, klasser og klassekamp i samfunnsvitenskapen, angrep og forsvar i militærteorien, idealisme og materialisme, metafysikk og dialektikk i filosofien, osv. – alt dette er forskningsobjekter for ulike greiner av vitenskapen nettopp fordi hver vitenskapsgrein har sin særegne motsigelse og sitt særegne vesen. Dersom vi ikke forstår det allmenngyldige ved motsigelsen, er det sjølsagt ikke mulig å oppdage den allmenne årsaka eller det allmenne grunnlaget for at tingene beveger eller utvikler seg. Men dersom vi ikke studerer det særegne ved motsigelsen, er det sjølsagt ikke mulig å bestemme det særegne ved en ting, det som skiller den fra andre ting. Det

er heller ikke mulig å oppdage den særegne årsaka eller det særegne grunnlaget for at en ting beveger eller utvikler seg, skille en ting fra en annen eller trekke grensene mellom de ulike forskningsfeltene.

Først når mennesket kjenner det særegne ved mange forskjellige ting. kan det gå videre til å generalisere og forstå hva som er felles for tingene.

Når det gjelder rekkefølge, så utvikler menneskenes kunnskap seg alltid litt etter litt fra kunnskap om særegne enkeltting til kunnskap om ting allment. Først når mennesket kjenner det særegne ved mange forskjellige ting. kan det gå videre til å generalisere og forstå hva som er felles for tingene. Når menneskene har fått kunnskap om det som er felles for tingene, bruker de det som rettleiing og går videre til å studere ulike konkrete ting som ikke er blitt studert ennå, eller ikke studert grundig, og til å oppdage det særegne ved hver av disse tingene. Bare slik kan menneskene utfylle. berike og utvikle kunnskapen sin om det som er felles for tingene, og hindre at slik kunnskap visner bort eller stivner til. Dette er de to erkjennelsesprosessene – den ene går fra det særegne til det allmenne og den andre fra det allmenne til det særegne. Erkjennelsen går altså i sykluser, og (så lenge en holder seg strengt til den vitenskapelige metoden) hver syklus fører den menneskelige kunnskapen et steg høyere og gjør den på det viset djupere og djupere. Den feilen dogmatikerne våre gjør i dette spørsmålet, er på den ene sida at de ikke forstår at vi må studere det særegne ved motsigelsen, og forstå hva som er særegent for hver enkelt ting, før vi fullt ut kan forstå det allmenngyldige ved motsigelsen og hva som er felles for tingene. På den andre sida forstå de ikke at når vi har innsett hva som er felles for tingene, må vi gå videre og studere konkrete ting som ennå ikke er blitt studert grundig eller som nettopp er oppstått. Dogmatikerne våre er latsabber. De nekter å gi seg i kast med omhyggelige undersøkelser av konkrete ting. De mener at allmenne sannheter daler ned fra

himmelen. De forvandler dem til reint abstrakte og ufattelige formler, og dermed forneker de fullstendig den rekkefølgen som menneskene normalt følger når de kommer fram til sannheten, og snur opp ned på den. Dogmatikerne forstår ikke sambandet mellom de to prosessene i erkjennelsen heller – fra det særegne til det allmenne og så fra det allmenne til det særegne. De forstår ikke noe av den marxistiske kunnskapsteorien.

Dogmatikerne forstår ikke sambandet mellom de to prosessene i erkjennelsen heller – fra det særegne til det allmenne og så fra det allmenne til det særegne.

Vi må ikke bare studere den særegne motsigelsen i hvert av de store systemene av materiens bevegelsesformer og dette systemets vesen, som blir bestemt av motsigelsene i det. Vi må også studere den særegne motsigelsen og vesenet til hver prosess på den lange vegen som hver av materiens bevegelsesformer følger når det utvikler seg. I alle former for bevegelse er det en kvalitativ forskjell mellom utviklingsprosesser som er virkelige (og ikke innbilte). Når vi studerer må vi legge særlig vekt på dette, ja vi må ta utgangspunkt i det.

Kvalitativt forskjellige motsigelser kan bare bli løst ved kvalitativt forskjellige metoder. For eksempel blir motsigelsen mellom proletariatet og borgerskapet løst ved hjelp av metoden med sosialistisk revolusjon. Motsigelsen mellom de store folkemassene og det føydale systemet blir løst ved hjelp av metoden med demokratisk revolusjon. Motsigelsen mellom koloniene og imperialismen blir løst ved hjelp av metoden med nasjonal revolusjonær krig. Motsigelsen mellom arbeiderklassen og bøndene i det sosialistiske samfunnet blir løst ved hjelp av metoden med kollektivisering og mekanisering i jordbruket. Motsigelser innafor kommunistpartiet blir løst ved hjelp av metoden med kritikk og sjølkritikk, Motsigelsen mellom samfunnet og naturen blir løst ved hjelp av metoden med

å utvikle produktivkreftene. Prosesser forandrer seg. Gamle prosesser og gamle motsigelser forsvinner, nye prosesser og nye motsigelser oppstår, og metodene for å løse motsigelser skifter i samsvar med det. I Russland var det en grunnleggende forskjell mellom den motsigelsen som Februarrevolusjonen løste og den motsigelsen som Oktoberrevolusjonen løste, og også mellom de metodene som blei brukt for å løse dem. Prinsippet om å bruke forskjellige metoder for å løse forskjellige motsigelser er et prinsipp som marxist-leninister må holde seg strengt til. Dogmatikerne holder seg ikke til dette prinsippet. De forstår ikke at vilkåra er ulike i forskjellige slags revolusjoner. Derfor forstår de heller ikke at vi må bruke forskjellige metoder for å løse forskjellige motsigelser. Tvert om, de bruker alltid det de innbiller seg er en uforanderlig formel og anvender den vilkårlig overalt. Dette fører bare til tilbakeslag for revolusjonen eller lager et sørgelig rot av noe som opprinnelig var gjort bra.

Dogmatikerne ... bruker alltid det de innbiller seg er en uforanderlig formel og anvender den vilkårlig overalt.

For å finne fram til det særegne ved motsigelsene sett i sin helhet eller i innbyrdes sammenheng med hverandre i en hvilken som helst prosess i utviklinga av en ting, det vil si for å finne fram til prosessens vesen, må vi finne fram til det særegne ved de to sidene i alle motsigelsene som denne prosessen inneholder. Ellers er det umulig å oppdage prosessens vesen. Dette må vi også legge uhyre stor vekt på når vi studerer.

Det fins ei rekke motsigelser i utviklinga til alle større ting. La oss ta et eksempel. I den borgerlig-demokratiske revolusjonen i Kina er situasjonen umåtelig innfløkt. Her har vi motsigelsen mellom alle de undertrykte klassene i det kinesiske samfunnet og imperialismen, motsigelsen mellom de store folkemassene og føydalismen, motsigelsen mellom proletariatet og borgerskapet, motsigelsen mellom bøndene og

småborgerskapet i byene på den ene sida og borgerskapet på den andre, motsigelsen mellom de ulike reaksjonære herskergruppene og så videre. Disse motsigelsene kan ikke behandles på samme vis ettersom hver av dem har sin særegne karakter. Videre kan ikke de to sidene i hver motsigelse behandles på samme vis ettersom hver side har sine egne kjennetegn. Vi som kjemper for revolusjonen i Kina, må ikke bare forstå det særegne ved disse motsigelsene i sin helhet, det vil si i sin innbyrdes sammenheng, men også studere de to sidene i hver motsigelse, for det er den eneste måten å forstå helheten på. Å forstå de to sidene i hver motsigelse betyr å forstå hvilken særskilt stilling hver side inntar. Det betyr å forstå hvordan de to sidene konkret er gjensidig avhengig av hverandre og står i motsetning til hverandre, og hvilke konkrete metoder som blir brukt i kampen mellom dem, når de både er gjensidig avhengig og i motsetning til hverandre, og etter at avhengighetsforholdet er brutt. Det er svært viktig å studere disse problemene. Det var nettopp dette Lenin mente da han sa at det vesentlige i marxismen, marxismens levende sjel, er den konkrete analysen av konkrete forhold. ((Se V. I. Lenins artikkel «Kommunisme» (12. juni 1920), der han kritiserer den ungarske kommunistlederen Bela Kun og sier at «han oppgir det vesentligste i marxismen, marxismens levende sjel, den konkrete analysen av konkrete vilkår» (Collected Works, russisk utgave, Moskva 1950, bind 31, s. 143).)) Dogmatikerne våre går mot Lenins lære. De bruker aldri hjernen for å analysere noe konkret, og i skriftene og talene sine bruker de alltid fraser uten innhold. Slik skaper de en svært dårlig arbeidsstil i partiet vårt.

det vesentlige i marxismen, marxismens levende sjel, er den konkrete analysen av konkrete forhold

Lenin

Når vi studerer et problem, må vi passe oss godt for å bli subjektive, ensidige og overflatiske. Å være subjektiv betyr

at en ikke ser objektivt på tingene, det vil si at en ikke ser materialistisk på problemene. Dette har jeg drøfta i artikkelen min Om praksis. Å være ensidig betyr at en ikke ser et problem fra alle sider, at en for eksempel bare forstår Kina og ikke Japan, bare kommunistpartiet og ikke Kuomintang, bare proletariatet og ikke borgerskapet, bare bøndene og ikke godseierne, bare de gunstige vilkåra og ikke de vanskelige, bare fortida og ikke framtida, bare enkeltdelene og ikke helheten, bare manglene og ikke det vi har oppnådd, bare anklagerens argumenter og ikke forsvarerens, bare revolusjonært undergrunnsarbeid og ikke åpent revolusjonært arbeid, og så videre. Kort sagt, det betyr at en ikke forstår kjennetegna ved begge sidene i en motsigelse. Det er dette vi mener med å se ensidig på et problem. Det kan også kalles å se delen, men ikke helheten, eller å ikke se skogen for bare trær. På denne måten er det umulig å finne metoden for å løse en motsigelse, det er umulig å utføre oppgavene i revolusjonen. å gjennomføre oppdrag godt, eller utvikle den ideologiske kampen innafor partiet på en riktig måte. Da Sun Wu Tzu drøfta militærteori og sa «kjenn fienden og kjenn deg sjøl, så kan du kjempe hundre slag uten fare for nederlag»((Sun Wu Tzu, eller Sun Wu, også kjent som Sun Tzu, var en berømt kinesisk soldat og militær strateg i det 15. århundre e. Kr., som skreiv Sun Tzu, ei avhandling om krig som omfatter tretten kapitler. Dette sitatet er fra kap. 3, «Angrepets strategi».)), snakka han om de to sidene i et slag. Wei Cheng (14) fra Tang-dynastiet forsto også hvor feilaktig det er å være ensidig da han sa: «Hører du på begge parter, ser du ting klart. Hører du bare på den ene parten, famler du i mørke.». Men kameratene våre ser ofte ensidig på problemer, og derfor støter de ofte på uventa hindringer. I romanen Shui Hu Chuan angrep Sung Chiang landsbyen Chu tre ganger. (15) To ganger lei han nederlag fordi han ikke kjente de lokale forholda og brukte gal metode. Seinere endra han metoden sin. Først undersøkte han situasjonen og gjorde seg kjent med virvaret av veger. Så sprengte han forbundet mellom landsbyene Li, Hu og Chu og sendte mennene sine forkledt inn i fiendens

leir for å ligge på tur der. Han brukte altså en krigslist som likner den som blir skildra i den utenlandske historia om den trojanske hesten. Tredje gangen vant han. Det fins mange eksempler på materialistisk dialektikk i Shui Hu Chuan, og episoden med de tre angrepa på landsbyen Chu er ett av de beste. Lenin sa:

... for at vi virkelig skal kjenne en gjenstand, må vi få overblikk over, utforske, alle sidene ved den, alle sammenhengene og «formidlingene». Dette kommer vi aldri til å klare fullt ut, men kravet om å være allsidig er et vern mot feil og stivbeintheit.

V. I. Lenin: «Enda en gang om fagforeningene, den nåværende situasjonen og Trotskis og Bukharins feil» (januar 1921). Selected Works, engelsk utgave, International Publishers, New York, 1945, bind 9, s. 66.

Vi må huske orda hans. Å være overflatisk betyr at en verken ser på kjennetegna til en motsigelse i sin helhet eller kjennetegna til hver av sidene i motsigelsen. Det betyr at en nekter for at det er nødvendig å trenge djupt inn i en ting og studere kjennetegna til motsigelsen omhyggelig. Isteden ser en bare på tingen på avstand, og straks en har fått et glimt av omrisset i grove trekk, prøver en å løse motsigelsen (svare på et spørsmål, avgjøre en strid, utføre et arbeid eller lede en militær operasjon). Å gjøre ting på denne måten må føre til vansker. Grunnen til at de dogmatiske og empiristiske kameratene i Kina har gjort feil, ligger nettopp i at de ser subjektivistisk, ensidig og overflatisk på ting. Å være ensidig og overflatisk er det samme som å være subjektiv. For alle objektive ting henger i virkeligheten sammen med hverandre og blir styrt av indre lover. Men istedenfor å gå i gang med oppgava med å gjenspeile tingene slik de virkelig er, ser noen bare ensidig eller overflatisk på dem. De kjenner verken den innbyrdes sammenhengen mellom tingene eller deres indre lover. Derfor er metoden deres subjektivistisk.

Å være ensidig betyr at en ikke ser et problem fra alle sider, at en for eksempel bare forstår ... revolusjonært undergrunnsarbeid og ikke åpent revolusjonært arbeid

Bevegelsen av motsetninger i en tings utviklingsprosess sett under ett har sine særegne trekk som vi må merke oss, både når det gjelder hver av sidene og den innbyrdes sammenhengen mellom dem. Men ikke bare det. Hvert av stadiene i prosessen har også sine egne særtrekk som vi må merke oss.

Den grunnleggende motsigelsen i en tings utviklingsprosess og prosessens vesen, som blir bestemt av denne grunnleggende motsigelsen, forsvinner ikke før prosessen er fullført. Men i en langvarig prosess er vilkåra vanligvis forskjellige på hvert stadium. Grunnen til det er at sjøl om karakteren til den grunnleggende motsigelsen i utviklingsprosessen til en ting og prosessens vesen er uforandra, blir den grunnleggende motsigelsen mer og mer skjerpa ettersom den går fra et stadium til et annet i den langvarige prosessen. Blant de tallrike større og mindre motsigelsene som blir bestemt eller påvirka av den grunnleggende motsigelsen, er det dessuten noen som blir skjerpa, noen som blir løst eller dempa midlertidig eller delvis, og en del nye som oppstår. Prosessen er altså delt inn i stadier. Om folk ikke tar hensyn til disse stadiene i utviklingsprosessen til en ting, kan de ikke behandle motsigelsene i den riktig.

Da for eksempel frikonkurransen-kapitalismen utvikla seg til imperialisme, skjedde det ikke noen forandring i klassekarakteren til de to klassene som sto i grunnleggende motsetning til hverandre, nemlig proletariatet og borgerskapet, og heller ikke i samfunnets kapitalistiske karakter. Men motsigelsen mellom disse to klassene blei skjerpa, motsigelsen mellom monopolkapital og ikke-monopolkapital oppsto, motsigelsen mellom kolonimaktene og koloniene blei skjerpa, og motsigelsene mellom de kapitalistiske landa, som skyldes at de utvikler seg ujamt,

kom særlig skarpt til uttrykk. Dermed oppsto det et særegent stadium i kapitalismen, imperialismens stadium. Leninismen er marxismen i imperialismens og den proletariske revolusjonens epoke nettopp fordi Lenin og Stalin har forklart disse motsigelsene riktig, og på en riktig måte utforma den proletariske revolusjonens teori og taktikk for å løse dem.

Ta prosessen med den borgerlig-demokratiske revolusjonen i Kina, som begynte med revolusjonen i 1911. ((Revolusjonen i 1911 var den borgerlige revolusjonen som styrta Ching-dynastiets autokratiske regime. Den 10. oktober dette året iverksatte ei avdeling av Ching-dynastiets Nye arme som var under revolusjonær innflytelse, et opprør i Wuehang i provinsen Hupeh. De bestående borgerlige og småborgerlige gruppene og de breie massene av arbeidere, bønder og soldater svarte entusiastisk, og snart vakla Chin-dynastiets herredømme. I januar 1912 blei det oppretta ei provisorisk regjering for Republikken Kina i Nanking, med Sun Yat-sen som provisorisk president. Slik ble det gjort ende på Kinas føydale monarkistiske system, som hadde vart i mer enn to tusen år. Ideen om en demokratisk republikk hadde trengt djupt ned i folks hjerter. Men borgerskapet, som leda revolusjonen, hadde sterke forsoningsvennlige islett. Det mobiliserte ikke massene av bønder i stort omfang for å knuse godseierklassens føydale herredømme på landsbygda, men overga istedet statsmakta til en av krigsherrene i nord, Yuan Shih-kai under føydalt og imperialistisk press. Som følge av dette endte revolusjonen i nederlag.)) Også den har flere klart atskilte stadier. Framfor alt representerer revolusjonen i den perioden den blei leda av borgerskapet, og revolusjonen i den perioden den blir leda av proletariatet, to vidt forskjellige historiske stadier. Proletariatets ledelse har med andre ord endra utseendet til revolusjonen fra grunnen av, den har ført til ei omgruppering av klassene, gitt støtet til et veldig oppsving i bonderevolusjonen, gitt revolusjonen mot imperialismen og føydalismen en konsekvent karakter, gjort at den demokratiske revolusjonen kan gå over i den sosialistiske

revolusjonen, og så videre. Ikke noe av dette var mulig i den perioden da revolusjonen blei leda av borgerskapet. Sjøl om det ikke har skjedd noen forandring av den grunnleggende motsigelsens karakter i prosessen som helhet, dvs. i prosessens antiimperialistiske, anti-føydale, demokratisk-revolusjonære karakter (motsetninga til det er en halvkolonial og halvføydal karakter), har denne prosessen ikke desto mindre gått gjennom flere utviklingsstadier i løpet av mer enn tjue år. I løpet av denne tida har det skjedd mange store ting – nederlaget for revolusjonen i 1911, opprettinga av regimet til krigsherrene i nord, danninga av den første nasjonale enhetsfronten og revolusjonen i 1924-27((Revolusjonen i 1924-27, også kjent som den første revolusjonære borgerkrigen, var en anti-imperialistisk og anti-føydal revolusjonær kamp, hvis hovedinnhold var Nordekspedisjonen, som blei gjennomført på grunnlag av samarbeid mellom Kinas Kommunistiske Parti og Kuomintang. Etter at den revolusjonære armeen, som blei skapt av begge de to partiene, sammen hadde befestet sine revolusjonære baseområder i Kwantung-provinsen, innleda den i juli 1926 sin ekspedisjon mot krigsherrene i nord, som var understøtta av imperialistene, og de vant varm støtte fra arbeidernes og bøndenes breie masser. I løpet av det andre halvåret i 1926 og det første halvåret av 1927 okkuperte den flertallet av provinsene langs Yangtse-floden og Gule-floden. Mens revolusjonen framgangsrikt bante seg veg, iscenesatte den reaksjonære klikken innen Kuomintang, leda av Chiang Kai-shek og Wang Ching-wei (som begge representerte komprador- og godseierklassens interesser) med støtte av imperialismen, to kontrarevolusjonære statskupp. Det første i april 1927 og det andre i juli. De høgre-ideer som da fantes i Kinas Kommunistiske Parti og som blei ført fram av Chen Tu-hsiu, utvikla seg til ei kapitulasjonslinje med den følge at partiet ikke lenger var i stand til å organisere effektiv motstand mot Kuomintang-reaksjonens overraskelsesangrep, og revolusjonen led nederlag.)), sammenbruddet for enhetsfronten og borgerskapets desertering til kontrarevolusjonens side, krigene mellom de nye krigsherrene,

jordbruksrevolusjonskrigen, opprettinga av den andre nasjonale enhetsfronten og motstandskrigen mot Japan. Disse stadiene er kjennetegna av slike særtrekk som at visse motsigelser blei skjerpa (jordbruksrevolusjonskrigen den agrarrevolusjonære krigen((Den agrarrevolusjonære krigen var det kinesiske folks revolusjonære kamp under Kinas Kommunistiske Partis ledelse fra 1927-37, og hovedinnholdet i den var opprettinga og utviklinga av rød politisk makt, spredinga av agrarrevolusjonen og væpna motstand mot Kuomintang-reaksjonens herredømme. Denne revolusjonære krigen er også kjent som Den andre revolusjonære borgerkrigen.)) og den japanske invasjonen i de fire provinsene i nordøst((De «fire nordøstlige provinsene» var da Liaoning, Kirin, Heilungkiang og Jehol, som motsvarer de nåværende provinsene Liaoning, Kirin og Heilungkiang, nordøstre delen av provinsen Hopei, nord for Den store muren samt østre delen av indre Mongolia. Etter 18. september-hendelsene, som fant sted i 1931, okkuperte de japanske inntrengerne Liaoning, Kirin og Heilungkiang samt erobra seinere Jehol i 1933.)) er eksempler på dette), andre motsigelser blei midlertidig eller delvis løst (for eksempel blei krigsherrene i nord knust og vi inndro jorda til godseierne) og andre motsigelser oppsto (for eksempel oppsto det konflikter mellom de nye krigsherrene, og godseierne tok tilbake jorda etter at vi hadde tapt de revolusjonære baseområdene våre i sør).

Når vi studerer det særegne ved motsigelsene på hvert stadium i utviklingsprosessen til en ting, må vi ikke bare granske dem i innbyrdes sammenheng eller helhet, men også undersøke de to sidene i hver motsigelse.

La oss for eksempel se på Kuomintang og kommunistpartiet. La oss ta den ene sida, Kuomintang. I perioden med den første enhetsfronten gjennomførte Kuomintang Sun Yat-sens Tre store politiske retningslinjer – forbund med Russland, samarbeid med kommunistpartiet og hjelp til bøndene og arbeiderne. Derfor var Kuomintang revolusjonært og livskraftig, det var et

forbund av ulike klasser i den demokratiske revolusjonen. Men etter 1927 forandra Kuomintang seg til si motsetning, og blei ei reaksjonær blokk av godseiere og storborgere. Etter Sian-hendinga((Under innflytelse av den kinesiske Røde arme og den anti-japanske bevegelsen i folket, aksepterte Kuomintangs Nordøst-arme, som blei leda av Chang Hsueh-liang, og Kuomintangs 17. rutearme, som blei leda av Yang Hu-cheng, den anti-japanske, nasjonale enhetsfrontspolitikken som Kinas Kommunistiske Parti foreslo og krevde at Chiang Kai-shek skulle forene seg med det kommunistiske partiet til forsvar mot Japan. Chiang Kai-shek ikke bare satte seg mot, men viste seg også enda mer forstokka og påskynda sine militære forberedelser for «undertrykking av kommunistene» samt slo ned den anti-japanske bevegelsen blant studentene i Sian. Chang Hsueh-liang og Yang Hu-cheng iscenesatte da den 12. desember 1936 Sian-hendinga og fengsla Chiang Kai-shek. Kinas Kommunistiske Parti uttalte sin fulle støtte til deres patriotiske handling og framholdt samtidig at hendinga burde løses på grunnlag av enhet og forsvar mot Japan. Den 25. desember var Chiang Kai-shek tvunget til å akseptere vilkåra om enhet med det kommunistiske partiet mot Japan. Han blei da sluppet fri og vendte tilbake til Nanking.)) i desember 1936 begynte ei ny forandring innafor Kuomintang. Den gikk i retning av å gjøre slutt på borgerkrigen og samarbeide med kommunistpartiet for å gjøre felles motstand mot den japanske imperialismen. Slik har særtrekka til Kuomintang vært i de tre stadiene. Det er sjølsagt mange årsaker til disse særtrekka. La oss nå ta den andre sida, det kinesiske kommunistpartiet. I perioden med den første enhetsfronten var det kinesiske kommunistpartiet ennå ungt. Det leda revolusjonen i 1924-27 modig, men forståelsen det hadde av revolusjonens karakter, oppgaver og metoder avslørte at det var umodent. Derfor kunne Chen Tu-hsiu-ismen((Chen Tu-hsiu var ved begynnelsen av 4. mai-bevegelsen radikal demokrat. Påvirka av den sosialistiske Oktober-revolusjonen blei han en av grunnleggerne av Kinas Kommunistiske Parti. I seks år etter partiets stiftelse holdt han den ledende posisjonen i Sentralkomiteen. Hans tenkning

hadde lenge vært høgre-betont. Under den siste halvparten av revolusjonen i 1924-27 utvikla den seg til ei kapitulasjonslinje. Kapitalasjonistene ga under Chen Tu-hsiu «frivillig opp partiets ledelse av bondemassene, småborgerskapet og mellomborgerskapet i byene, og særlig ga det opp lederskapet over de væpna styrkene og forårsaka på det viset revolusjonens nederlag.» («The Present Situation and Our Tasks», Selected Works of Mao Tsetung, engelsk utgave, Peking 1961, bind IV, s. 171.) Etter nederlaget i 1927 mista Chen Tu-hsiu og en handfull andre kapitulanter håpet om revolusjonens framtid og blei likvidatorer. De inntok et reaksjonært, trotskistisk standpunkt og starta ei lita, partifiendtlig gruppe sammen med trotskistene. Dette førte til at Chen Tu-tisiu i november 1929 blei ekskludert av partiet. Han døde i 1942.)), som dukka opp i den siste delen av revolusjonen, få gjennomslagskraft og føre til at revolusjonen lei nederlag. Etter 1927 leda kommunistpartiet modig jordbruksrevolusjonskrigen og skapte den revolusjonære hæren og de revolusjonære baseområdene. Men det gjorde eventyrpolitiske feil som førte til svært store tap både for hæren og baseområdene. Sia 1935 har partiet retta på disse feilene og leda den nye enhetsfronten for motstand mot Japan. Denne store kampen er nå under utvikling. På dette stadiet er kommunistpartiet et parti som har stått sin prøve i to revolusjoner og skaffa seg en mengde erfaringer. Slik har særtrekka til det kinesiske kommunistpartiet vært i de tre stadiene. Det er sjølsagt mange årsaker til disse særtrekka også. Hvis vi ikke studerer trekka til begge sidene, kan vi ikke forstå del særegne forholdet mellom de to partiene på de ulike stadiene av utviklinga deres, nemlig at det blei oppretta en enhetsfront, at enhetsfronten brøt sammen, og at en ny enhetsfront blei oppretta. Noe som er enda mer grunnleggende når vi skal studere særtrekka til de to partiene, er å undersøke klassegrunnlaget for dem og de motsigelsene som har oppstått i ulike perioder mellom hvert av partiene og andre krefter som følge av dette. I den perioden Kuomintang samarbeidde med kommunistpartiet for første gang,

var det for eksempel en motsigelse mellom Kuomintang og den utenlandske imperialismen, og derfor var Kuomintang anti-imperialistisk. På den andre sida var det en motsigelse mellom Kuomintang og de store folkemassene i landet. Sjøl om Kuomintang i ord lovte det arbeidende folket mange goder, ga det dem i virkeligheten lite eller ingenting. I den perioden da Kuomintang gjennomførte den antikommunistiske krigen, samarbeidde det med imperialismen og føydalismen mot de store folkemassene, og oppheva med et pennestrøk alle rettene folket hadde vunnet i revolusjonen. Dermed blei motsigelsene mellom Kuomintang og massene skjerpa. Nå, i perioden med krigen mot Japan, er det en motsigelse mellom Kuomintang og den japanske imperialismen, og Kuomintang vil samarbeide med kommunistpartiet. Men det demper ikke kampen mot kommunistpartiet og folket, og undertrykker dem like mye som før. Når det gjelder kommunistpartiet, har det alltid, i alle perioder, stått sammen med de store folkemassene mot imperialismen og føydalismen. Men nå, i perioden med krigen mot Japan, har det begynt å føre en moderat politikk overfor Kuomintang og de føydale kreftene i Kina, fordi Kuomintang har erklært at det er for motstand mot Japan. Disse omstendighetene har snart ført til forbund mellom de to partiene og snart til kamp mellom dem. Og sjøl under periodene med forbund har vi hatt en innfløkt situasjon med forbund og kamp samtidig. Dersom vi ikke studerer særtrekka ved begge sidene i motsigelsen, blir vi ikke bare ute av stand til å forstå de forholda hvert av partiene har til de andre kreftene, men også forholda mellom de to partiene.

Vi ser altså at når vi studerer det særegne ved alle slags motsigelser – motsigelsen i hver av materiens bevegelsesformer, motsigelsen i hver av materiens utviklingsprosesser, de to sidene i motsigelsen i hver prosess, motsigelsen på hvert stadium i en prosess og de to sidene i motsigelsen på hvert stadium – når vi studerer alle disse særtrekka ved motsigelsene, må vi ikke være subjektive og vilkårlige, men analysere konkret. Hvis vi ikke analyserer

konkret, kan vi ikke få kunnskap om det særegne ved noen som helst motsigelse. Vi må alltid huske Lenins ord om konkret analyse av konkrete forhold.

Hvis vi ikke analyserer konkret, kan vi ikke få kunnskap om det særegne ved noen som helst motsigelse. Vi må alltid huske Lenins ord om konkret analyse av konkrete forhold.

Marx og Engels var de første som ga oss glimrende eksempler på slik konkret analyse.

Marx og Engels brukte loven om motsigelser i ting da de studerte den samfunnshistoriske prosessen. Da oppdaga de motsigelsen mellom produktivkreftene og produksjonsforholda, de oppdaga motsigelsen mellom de utbytende og utbytta klassene og den motsigelsen som oppstår som følge av det, nemlig motsigelsen mellom den økonomiske basisen og overbygninga (politikk, ideologi osv.). De oppdaga hvordan disse motsigelsene er nødt til å føre til ulike slags samfunnsrevolusjoner i ulike slags klassesamfunn.

Da Marx brukte denne loven for å studere den økonomiske strukturen i det kapitalistiske samfunnet, oppdaga han at den grunnleggende motsigelsen i dette samfunnet er motsigelsen mellom at produksjonen er samfunnsmessig, mens eiendommen er privat. Denne motsigelsen kommer til uttrykk i motsigelsen mellom at produksjonen i de enkelte bedriftene er organisert, mens det er anarki i produksjonen i samfunnet som helhet. I forholda mellom klassene viser denne motsigelsen seg som en motsigelse mellom borgerskapet og proletariatet.

Da Marx brukte denne loven for å studere den økonomiske strukturen i det kapitalistiske samfunnet, oppdaga han at den grunnleggende motsigelsen i dette samfunnet er motsigelsen mellom at produksjonen er samfunnsmessig, mens eiendommen er privat

Det fins ufattelig mange ting, og det fins ingen grenser for tingenes utvikling. Derfor blir det som er allmenngyldig i en sammenheng særegent i en annen. Omvendt blir det som er særegent i en sammenheng allmenngyldig i en annen. Motsigelsen i del kapitalistiske systemet mellom at produksjonen er samfunnsmessig og at produksjonsmidlene er privateide, er felles for alle de landa der kapitalismen fins og utvikler seg. For kapitalismen er dette en allmenngyldig motsigelse. Men denne motsigelsen i kapitalismen tilhører bare et bestemt historisk stadium i den allmenne utviklinga av klassesamfunnet, og ut fra motsigelsen mellom produktivkreftene og produksjonsforholda i klassesamfunnet som helhet, er dette en særegen motsigelse. Men da Marx analyserte det særegne ved alle disse motsigelsene i det kapitalistiske samfunnet, klargjorde han det allmenngyldige ved motsigelsen mellom produktivkreftene og produksjonsforholda i klassesamfunnet i alminnelighet enda djupere, mer dekkende og mer fullstendig.

Det særegne er forbundet med det allmenngyldige, og både det allmenngyldige og det særegne ved motsigelsen fins i alle ting – det allmenngyldige fins i det særegne. Derfor må vi prøve å oppdage både det særegne og det allmenngyldige og den innbyrdes sammenhengen mellom dem når vi studerer en ting. Vi må prøve å oppdage hva som er særegent og hva som er allmenngyldig og den innbyrdes sammenhengen mellom dem innafor sjølve tingen, og oppdage de sammenhengene denne tingen står i til de mange tingene utafør seg. Da Stalin forklarte de historiske røttene til leninismen i det berømte verket sitt Om leninismens grunnlag, analyserte han den internasjonale situasjonen som leninismen oppsto i. Han analyserte de motsigelsene i kapitalismen som nådde høydepunktet under imperialismen, og viste hvordan disse motsigelsene gjorde den proletariske revolusjonen til et spørsmål om øyeblikkelig handling, og skapte gunstige vilkår for et direkte stormangrep på kapitalismen. Dessuten analyserte han grunnene til at Russland blei leninismens vogge, til at det tsaristiske

Russland blei brennpunktet for alle motsigelsene i imperialismen og til at det russiske proletariatet kunne bli fortroppen for det internasjonale revolusjonære proletariatet. Stalin analyserte altså det allmenngyldige ved motsigelsene i imperialismen, og viste at leninismen er marxismen i imperialismens og den proletariske revolusjonens epoke. Samtidig analyserte han det særegne ved den tsarrussiske imperialismen innafor disse allmenne motsigelsene, og viste hvorfor den proletariske revolusjonens teori og taktikk blei født i Russland. Han viste at det allmenngyldige ved motsigelsene nettopp ligger i denne særegenheten. For oss er analysen til Stalin et mønstereksempel på hvordan vi skal forstå det særegne og det allmenngyldige ved motsigelsene og den innbyrdes sammenhengen mellom dem.

Når det gjelder spørsmålet om hvordan vi skal bruke dialektikken i studiet av objektive ting, påpeker både Marx og Engels, Lenin og Stalin alltid at vi ikke må være subjektive eller vilkårlige på noe som helst vis. Vi må ta utgangspunkt i de konkrete vilkåra som fins i den faktiske objektive bevegelsen til disse tingene og avdekke de konkrete motsigelsene i dem, den konkrete stillinga hver av de to sidene i alle motsigelsene inntar og det konkrete sambandet mellom motsigelsene. Dogmatikerne våre har ikke ei slik innstilling når de studerer, og derfor kan de aldri komme fram til noe riktig. Vi må trekke lærdommer av feilene de gjør og lære oss hvordan vi skal tilegne oss ei slik innstilling, for den er den eneste riktige når vi studerer.

Vi må ta utgangspunkt i de konkrete vilkåra som fins i den faktiske objektive bevegelsen til disse tingene og avdekke de konkrete motsigelsene i dem, den konkrete stillinga hver av de to sidene i alle motsigelsene inntar og det konkrete sambandet mellom motsigelsene. Dogmatikerne våre har ikke ei slik innstilling når de studerer, og derfor kan de aldri komme fram til noe riktig.

Forholdet mellom det allmenngyldige og det særegne ved motsigelsen er forholdet mellom det allmenne og individuelle ved motsigelsen. Det allmenne ligger i at det fins motsigelser i alle prosesser, og at de gjennomsyrrer alle prosesser fra begynnelse til slutt. Bevegelse, ting, prosesser, tenkning – alt dette er motsigelser. Å nekte for at det er motsigelser i ting, er å nekte for alt. Dette er en allmenn sannhet, gyldig til alle tider og i alle land uten unntak. Det er derfor motsigelsen er allmenn og absolutt. Men det allmenne fins i det individuelle – uten det individuelle ville det ikke være noe allment. Hva ville det bli igjen av det allmenne hvis alt det individuelle blei fjerna? Det er fordi hver motsigelse er særegen at det individuelle oppstår. Alt individuelt er betinga og midlertidig, derfor er det relativt også.

Denne sannheten om det allmenne og det individuelle, om det absolute og det relative, er sjølve kjernepunktet i problemet om motsigelser i ting. Forstår en ikke dette, er det jamgodt med å gi dialektikken på båten.

Denne sannheten om det allmenne og det individuelle, om det absolute og det relative, er sjølve kjernepunktet i problemet om motsigelser i ting. Forstår en ikke dette, er det jamgodt med å gi dialektikken på båten.

IV. Hovedmotsigelsen og hovedsida i motsigelsen

Når det gjelder problemet om det særegne ved motsigelsen, er det fortsatt to punkter som må analyseres særskilt, nemlig hovedmotsigelsen og hovedsida i motsigelsen.

I utviklingsprosessen til en sammensatt ting er det mange motsigelser, og en av dem er nødt til å være hovedmotsigelsen. Eksistensen og utviklinga til den motsigelsen bestemmer eller påvirker eksistensen og utviklinga til de andre motsigelsene.

I utviklingsprosessen til en sammensatt ting er det mange motsigelser, og en av dem er nødt til å være hovedmotsigelsen.

I det kapitalistiske samfunnet går for eksempel hovedmotsigelsen mellom de to motsatte kreftene, proletariatet og borgerskapet. Denne hovedmotsigelsen bestemmer eller påvirker de andre motsigelsene, som motsigelsene mellom restene av føydalklassen og borgerskapet, mellom bondesmåborgerskapet og borgerskapet, mellom proletariatet og bondesmåborgerskapet, mellom de ikke-monopolistiske kapitalistene og monopolkapitalistene, mellom borgerlig demokrati og borgerlig fascisme, mellom de kapitalistiske landa innbyrdes og mellom imperialismen og koloniene.

I et halvkolonialt land som Kina er det et innfløkt forhold mellom hovedmotsigelsen og de underordna motsigelsene.

Når imperialismen starter en aggresjonskrig mot et slikt land, kan alle klassene, med unntak av noen svikere, forene seg midlertidig i en nasjonal krig mot imperialismen. Da blir motsigelsen mellom imperialismen og landet det gjelder hovedmotsigelsen. Alle motsigelsene mellom de forskjellige klassene i landet (også den motsigelsen som var hovedmotsigelsen, nemlig motsigelsen mellom det føydale systemet og de store folkemassene) blir midlertidig sekundære og underordna. Slik var det i Kina under opiumskrigen i 1840((Fra slutten av 1700-tallet eksporterte Storbritannia i mange tiår ei økt mengde opium til Kina. Denne trafikken medførte ikke bare at det kinesiske folket blei påtvunget narkotikamisbruk, men også at det blei utplyndra for sølvet sitt. Det vokste fram en bitter opposisjon i Kina. Under påskudd om å beskytte sin handel, innleda England væpna aggresjon mot Kina i 1840. De kinesiske troppene, som blei leda av Lin Tse-hsu gjorde motstand, og folket i Kanton organiserte spontant «knus-britene-avdelinger», som ga de britiske aggresjonsstyrkene harde slag. I 1842 undertekna

imidlertid det korrupte Ching-regimet Nanking-avtalen med de britiske angriperne. Denne avtalen fastslo at Kina skulle betale skadeerstatning og avstå Hongkong til Storbritannia. Den fastslo videre at Shanghai, Foochow, Amoy, Ningpo og Kanton skulle åpnes for britisk handel og at tollsatsene for britiske varer som blei innført til Kina skulle fastsettes av England og Kina i fellesskap.)), i krigen mellom Kina og Japan i 1894((Den kinesisk-japanske krigen i 1894 blei satt i gang av den japanske imperialismen med det formål å invadere Korea og Kina. Mange kinesiske soldater og enkelte patriotiske generaler førte en heroisk forsvarskamp. Men Kina led nederlag som følge av Ching-regimets korrupsjon og dets manglende evne til å forberede forsvaret. I 1895 slutta Ching-regimet den skammelige Shimonoseki-avtalen med Japan.)) og i Yi Ho Tuan-krigen i 1900, og slik er det nå under krigen mellom Kina og Japan.

Når imperialismen starter en aggresjonskrig mot et slikt land, kan alle klassene, med unntak av noen svikere, forene seg midlertidig i en nasjonal krig mot imperialismen. Da blir motsigelsen mellom imperialismen og landet det gjelder hovedmotsigelsen.

Men i en annen situasjon bytter motsigelsene plass. Når imperialismen ikke driver undertrykking ved hjelp av krig, men med mildere metoder – politiske, økonomiske og kulturelle – kapitulerer de herskende klassene i halvkoloniale land for imperialismen, og går i forbund med imperialistene for å undertrykke folkemassene sammen med dem. Da går massene ofte til borgerkrig mot forbundet mellom imperialismen og føydalklassene, mens imperialismen ofte tyr til indirekte metoder istedenfor direkte handling for å hjelpe de reaksjonære i halvkoloniale land med å undertrykke folket. På det viset blir de indre motsigelsene særlig krasse. Det var dette som skjedde i Kina under den revolusjonære krigen i 1911, den revolusjonære krigen i 1924-27 og den tiårige jordbruksrevolusjonskrigen etter 1927. Kriger mellom de

forskjellige reaksjonære herskergruppene i de halvkoloniale landa, f.eks. krigene mellom krigsherrene i Kina, faller i samme gruppe.

Når en revolusjonær borgerkrig utvikler seg til det punktet at den truer sjølve eksistensen til imperialismen og imperialismens løpegutter, de reaksjonære i landet, tar imperialismen ofte i bruk andre metoder for å opprettholde herredømmet. Enten prøver den å splitte den revolusjonære fronten innafra, eller så sender den væpna styrker for å hjelpe de reaksjonære i landet direkte. Da står utenlandsk imperialisme og innenlandsk reaksjon helt åpent på den ene sida, mens folkemassene står på den andre. Da er dette hovedmotsigelsen, som bestemmer eller påvirker utviklinga av de andre motsigelsene. Den hjelpa som ulike kapitalistiske land ga til de russiske reaksjonære etter Oktoberrevolusjonen, er et eksempel på væpna intervensjon. Chiang Kai-sheks forræderi i 1927 er et eksempel på at den revolusjonære fronten blir splitta.

Men samme hva som skjer, er det ingen tvil om at det bare fins en hovedmotsigelse på hvert stadium i utviklinga av en prosess, og at den spiller den ledende rolla.

Men samme hva som skjer, er det ingen tvil om at det bare fins en hovedmotsigelse på hvert stadium i utviklinga av en prosess, og at den spiller den ledende rolla.

Altså: Dersom det fins flere motsigelser i en prosess, må en av dem være hovedmotsigelsen og spille den ledende og avgjørende rolla, mens resten inntar en sekundær og underordna plass. Når vi studerer en sammensatt prosess der det er to eller flere motsigelser, må vi derfor sette alt inn på å finne hovedmotsigelsen i prosessen. Straks vi har funnet hovedmotsigelsen, kan vi lett løse alle problemer. Dette er den metoden Marx lærte oss med undersøkelsen han gjorde av det kapitalistiske samfunnet. På samme vis lærte Lenin og Stalin

oss denne metoden da de undersøkte imperialismen og den allmenne krisa i kapitalismen, og da de undersøkte sovjetøkonomien. Det fins tusenvis av lærde og praktikere som ikke forstår den. Resultatet er at de går seg bort i tåka og ikke makter å trenge inn til kjernen i et problem, og da klarer de sjølsagt ikke å finne en metode for å løse motsigelsene.

Straks vi har funnet hovedmotsigelsen, kan vi lett løse alle problemer.

Som vi sa, må en ikke behandle alle motsigelsene i en prosess som om de var likeverdige. men skille mellom hovedmotsigelsen og de underordna motsigelsene, og legge særlig vekt på å få tak i hovedmotsigelsen. Men bør vi behandle de to motsatte sidene i en bestemt motsigelse som likeverdige, enten det er en hovedmotsigelse eller en underordna motsigelse? Nei, det går heller ikke. I hver eneste motsigelse utvikler de to motsatte sidene seg ujamt. Noen ganger ser det ut som om de er i likevekt, men det er bare midlertidig og relativt. Det ujamne ved utviklinga er grunnleggende. Den ene av de to sidene i motsigelsen må være hovedsida, og den andre må være underordna. Hovedsida er den sida som spiller den ledende rolla i motsigelsen. En tings karakter bestemmes framfor alt av hovedsida i motsigelsen, den sida som har inntatt den dominerende stillinga.

En tings karakter bestemmes framfor alt av hovedsida i motsigelsen, den sida som har inntatt den dominerende stillinga.

Men denne situasjonen er ikke uforanderlig. Hovedsida og de underordna sidene i en motsigelse forvandler seg til hverandre, og tingens karakter endrer seg i samsvar med det. I en bestemt prosess eller på et bestemt stadium i utviklinga av en motsigelse er A hovedsida og B den underordna sida. På et annet stadium eller i en annen prosess er rollene snudd om.

Det som avgjør denne forandringa, er hvor mye styrken til hver av sidene øker eller minsker i kampen mot den andre sida i løpet av utviklinga til en ting.

Vi snakker ofte om at «det nye fortrenger det gamle». At det gamle blir fortrenget av det nye, er en allmenn, evig og uforanderlig lov i universet. En ting forvandler seg til en annen ved ulike former for sprang. Det skjer i samsvar med tingens vesen og ytre vilkår. Dette er den prosessen der det nye fortrenger det gamle. I hver ting er det en motsigelse mellom de to sidene – det nye og det gamle, og dette fører til ei rekke kamper som snart går en veg og snart en annen. Disse kampene fører til at det nye forandrer seg fra å være lite til å bli stort, og blir dominerende, mens det gamle forandrer seg fra å være stort til å bli lite, og dør bort litt etter litt. Og i det øyeblikket det nye får herredømme over det gamle, endrer den gamle tingen seg kvalitativt til en ny ting. Slik kan vi se at en tings karakter framfor alt blir bestemt av hovedsida i motsigelsen, den sida som er blitt dominerende. Når hovedsida, altså den sida som er blitt dominerende, endrer seg, endrer tingens karakter seg i samsvar med det.

I det kapitalistiske samfunnet har kapitalismen endra stilling fra å være ei underordna kraft i den gamle føydale epoken, til å bli den dominerende krafta. I samsvar med dette har samfunnet endra karakter fra å være føydalt til å bli kapitalistisk. I den nye, kapitalistiske epoken har stillinga til de føydale kreftene endra seg fra å være dominerende til å bli underordna, og de dør bort litt etter litt. Slik var det for eksempel i Storbritannia og Frankrike. Ettersom produktivkreftene utvikler seg, forvandler borgerskapet seg fra å være en ung klasse som spiller ei progressiv rolle, til å bli en gammel klasse som spiller ei reaksjonær rolle, inntil det til slutt blir styrta av proletariatet og blir forvandla til en klasse som er fratatt de privateide produksjonsmidlene og er uten makt. Da dør også borgerskapet bort litt etter litt. Proletariatet er mye større enn borgerskapet og vokser

fram samtidig med det, men under herredømmet til borgerskapet. Proletariatet er ei ny kraft som til å begynne med er underordna borgerskapet. Steg for steg vinner det styrke, blir en sjølstendig klasse som spiller den ledende rolla i historia, og til slutt griper det den politiske makta og blir den herskende klassen. Etter det forandrer samfunnet karakter, og det gamle kapitalistiske samfunnet blir forvandla til det nye sosialistiske samfunnet. Dette er den vegen som Sovjetunionen alt har gått, den vegen som alle andre land helt sikkert kommer til å gå.

Se for eksempel på Kina. I motsigelsen mellom Kina og imperialismen inntar imperialismen hovedstillinga, mens Kina er blitt forvandla til en halvkoloni. Imperialismen undertrykker det kinesiske folket, og Kina er blitt gjort om fra et sjølstendig land til en halvkoloni. Men denne situasjonen er nødt til å forandre seg. I kampen mellom de to sidene er det ikke til å unngå at kreftene til det kinesiske folket, som vokser under proletariatets ledelse, kommer til å forandre Kina fra en halvkoloni til et sjølstendig land. Imperialismen kommer på si side til å bli styrta, og det gamle Kina kommer uunngåelig til å forandre seg til et nytt Kina.

At det gamle Kina forandrer seg til et nytt Kina, fører også med seg at forholdet mellom de gamle føydale kreftene og de nye folkelige kreftene i landet forandrer seg. Den gamle føydale godseierklassen blir styrta, og den går over fra å være herskende til å bli herska over. Denne klassen kommer også til å dø bort litt etter litt. Under ledelse av proletariatet kommer folket, som blei herska over, til å bli herskere. Deretter endrer det kinesiske samfunnet karakter, og det gamle, halvkoloniale og halvføydale samfunnet forandrer seg til et nytt og demokratisk samfunn.

Vi kan finne eksempler på slike gjensidige forvandlinger i fortida. Ching-dynastiet, som styrte Kina i nesten tre hundre år, blei styrta i revolusjonen i 1911, og det revolusjonære Tung Meng Hui under Sun Yat-sens ledelse vant en midlertidig

seier. De revolusjonære kreftene i forbundet mellom kommunistene og Kuomintang i Sør-Kina endra seg fra å være svake til å bli sterke under den revolusjonære krigen i 1924-27. De seira i nordekspedisjonen, og krigsherrene i nord, som en gang kunne skalte og valte som de ville, blei styrta. Under angrepa fra Kuomintang-reaksjonen i 1927 gikk de folkelige kreftene under ledelse av kommunistpartiet sterkt tilbake tallmessig. Men da opportunismen i deres egne rekker blei utrydda, vokste de igjen litt etter litt. I de revolusjonære baseområdene under kommunistisk ledelse har bøndene blitt forvandla fra å være herska over til å bli herskere, mens det motsatte har skjedd med godseierne. Slik er det alltid i verden: Det nye tar det gamles plass, det gamle blir fortrent av det nye, det gamle blir fjerna for å rydde veg for det nye, og det nye vokser ut fra det gamle.

På visse tidspunkter i den revolusjonære kampen veier vanskene tyngre enn de gunstige vilkåra og utgjør dermed hovedsida i motsigelsen, mens de gunstige vilkåra utgjør den underordna sida. Men om de anstrenger seg, kan de revolusjonære overvinne vanskene steg for steg og skape en gunstig situasjon på ny. På det viset viker en vanskelig situasjon plassen for en som er gunstig. Det var dette som skjedde etter at revolusjonen i 1927 i Kina lei nederlag og under den lange marsjen til den kinesiske rødehæren. Nå, i krigen mellom Kina og Japan, er Kina igjen i ei vanskelig stilling, men vi kan endre dette og forvandle forholdet mellom Kina og Japan fra grunnen av. Omvendt kan gunstige vilkår bli forvandla til vansker dersom de revolusjonære gjør feil. Det var slik seieren i revolusjonen i 1924-27 blei snudd til nederlag. De revolusjonære baseområdene som vokste fram i provinsene i sør etter 1927, hadde alle lidd nederlag i 1934.

Det samme gjelder for motsigelsen i overgangen fra uvitenhet til kunnskap når vi studerer. Med det samme vi begynner å studere marxismen, står uvitenheten vår eller det vesle vi veit om marxismen i motsetning til kunnskap om marxismen. Men

om vi studerer ivrig, kan uvitenhet forvandles til kunnskap, lite kunnskap til rik kunnskap, og blind bruk av marxismen kan forvandles til mesterlig bruk.

Noen trur at dette ikke er riktig om visse motsigelser. For eksempel er produktivkreftene hovedsida i motsigelsen mellom produktivkreftene og produksjonsforholda. I motsigelsen mellom teori og praksis er praksis hovedsida, i motsigelsen mellom den økonomiske basisen og overbygninga er den økonomiske basisen hovedsida, og her bytter ikke de to sidene i motsigelsen plass. Dette er den mekanisk materialistiske oppfatninga, ikke den dialektisk materialistiske. Riktignok spiller produktivkreftene, praksis og den økonomiske basisen allment sett hovedrolla og den avgjørende rolla, og den som nekter for det, er ikke materialist. Men en må også vedgå at slike sider som produksjonsforholda, teorien og overbygninga kan komme til å spille hovedrolla og den avgjørende rolla under bestemte vilkår. Når produktivkreftene ikke kan utvikle seg med mindre produksjonsforholda endrer seg, spiller endringa i produksjonsforholda hovedrolla og den avgjørende rolla. Å skape og spre den revolusjonære teorien spiller hovedrolla og den avgjørende rolla i slike tider som da Lenin sa: *«Uten revolusjonær teori kan det ikke bli noen revolusjonær bevegelse.»* Når ei oppgave skal gjennomføres, samme hva for ei det er, og det ennå ikke fins noen retningslinjer, metoder, planer eller politiske linjer, blir det å utarbeide retningslinjer, metoder, planer eller politiske linjer hovedsaka og det avgjørende. Når overbygninga (politikk, kultur osv.) hindrer utviklinga av den økonomiske basisen, blir politiske og kulturelle endringer hovedsaka og det avgjørende. Går vi mot materialismen når vi sier dette? Nei. Grunnen til det er at samtidig som vi innser at det åndelige blir bestemt av det materielle og at den samfunnsmessige bevisstheten blir bestemt av den samfunnsmessige tilværelsen i den allmenne utvikling av historia, innser vi også – og det må vi – at det åndelige virker tilbake på det materielle, at den samfunnsmessige

bevisstheten virker tilbake på den samfunnsmessige tilværelsen og at overbygninga virker tilbake på den økonomiske basisen. Dette er ikke å gå mot materialismen. Tvert om, det er å unngå mekanisk materialisme og forsvare den dialektiske materialismen fullt ut.

Uten revolusjonær teori kan det ikke bli noen revolusjonær bevegelse

Lenin

Når vi studerer del særegne ved motsigelsen, må vi undersøke disse to forholda – hovedmotsigelsen og de underordna motsigelsene i prosessen og hovedsida og den underordna sida i motsigelsen – det vil si, det som særmerker disse to forholda ved motsigelsen. Hvis ikke, kommer vi til å fortape oss i abstraksjoner. Da greier vi ikke å forstå motsigelsen konkret og følgelig ikke å finne den riktige metoden for å løse den. Det som særmerker eller er særegent for disse to forholda ved motsigelsen, er uttrykk for at de kreftene som står i motsetning til hverandre er ujamne. Ingen verdens ting utvikler seg helt jamt. Vi må gå mot teorien om jamn utvikling eller likevektsteorien. Dessuten er det nettopp disse konkrete kjennetegna ved en motsigelse, og endringene i hovedsida og de underordna sidene etter hvert som motsigelsen utvikler seg, som viser hvor sterkt det nye som fortrenger det gamle, er. Å studere de ulike tilstandene av ujamnhhet i motsigelsene, å studere hovedmotsigelsen og de underordna motsigelsene og hovedsida og den underordna sida i en motsigelse, er en svært viktig metode som et revolusjonært parti bruker for å fastlegge de strategiske og taktiske linjene sine riktig, både i politiske og militære spørsmål. Alle kommunister må legge vekt på dette.

Å studere de ulike tilstandene av ujamnhhet i motsigelsene, å studere hovedmotsigelsen og de underordna motsigelsene og hovedsida og den underordna sida i en motsigelse, er en svært

viktig metode som et revolusjonært parti bruker for å fastlegge de strategiske og taktiske linjene sine riktig, både i politiske og militære spørsmål.

V. Identiteten og kampen mellom sidene i motsigelsen

Når vi har forstått det allmenngyldige og det særegne ved motsigelsen, må vi gå over til å studere spørsmålet om identiteten og kampen mellom de to sidene i en motsigelse.

Identitet, enhet, sammenfall, gjensidig inntrenging, gjensidig gjennomtrenging, gjensidig avhengighet (eller gjensidig vilkår for eksistens) innbyrdes sammenheng og gjensidig samvirke – alt dette er forskjellige uttrykk som betyr en og samme ting. Det går på disse to punktene. For det første forutsetter hver av de to sidene i en motsigelse i utviklingsprosessen til en ting at den andre fins. Og begge sidene eksisterer sammen i en enhet. For det andre kan hver av de to sidene i motsigelsen under bestemte vilkår forvandle seg til si motsetning. Det er dette en kaller identitet.

Lenin sa:

Dialektikk er læra om hvordan motsetninger kan være og hvordan de er (hvordan de blir) identiske – under hvilke vilkår de er identiske og forvandler seg til hverandre – om hvorfor den menneskelige forstanden ikke må se på disse motsetningene som døde, stivna, men som levende, betinga, bevegelige, der det ene forvandler seg til det andre og omvendt.

Fra Lenins merknader til «Læra om væren, I Kvalitet», i Hegels Logikkens vitenskap, bok 1, avsnitt 1. V. I. Lenin: «Oversikt over Hegels Logikkens vitenskap», Collected Works, russisk utgave, Moskva 1958, bind 38, s. 97-98.

Hva betyr dette?

De to motsatte sidene i enhver prosess utelukker hverandre, kjemper med hverandre og står i motsetning til hverandre. De fins uten unntak i utviklingsprosessen til alle ting og i all menneskelig tenkning. En enkel prosess inneholder bare ett motsetningspar, mens en sammensatt prosess inneholder flere. Og motsetningsparene står i sin tur i motsetning til hverandre. Det er slik alle ting i den objektive verden og all menneskelig tenkning er, og slik de blir satt i bevegelse.

Om det er slik, fins det ingen som helst identitet eller enhet. Hvordan kan en da snakke om identitet eller enhet?

Saka er at ingen av de to motsatte sidene kan eksistere isolert. Uten si motsatte side mister de eksistensvilkåret sitt begge to. Tenk bare etter. Kan ei av to motsatte sider i en ting eller i et begrep i den menneskelige bevisstheten eksistere sjølstendig? Uten liv ville det ikke være noen død, uten død ville det ikke være noe liv. Uten «over» ville det ikke være noe «under», uten «under» ville det ikke være noe «over». Uten uhell ville det ikke være hell, og uten hell ville det ikke være noe uhell. Uten noe lett ville det ikke være noe vanskelig, uten noe vanskelig ville det ikke være noe lett. Uten godseiere ville det ikke være leilendinger, uten leilendinger ville det ikke være godseiere. Uten borgerskapet ville det ikke være noe proletariat, uten proletariatet ville det ikke være noe borgerskap. Uten imperialistisk undertrykking av nasjonene, ville det ikke være kolonier eller halvkolonier, uten kolonier eller halvkolonier ville det ikke være noen imperialistisk undertrykking av nasjonene. Slik er det med alle motsetninger. Under bestemte vilkår står de på den ene sida i motsetning til hverandre, og på den andre sida står de i innbyrdes sammenheng med hverandre, trenger inn i hverandre, gjennomtrenger hverandre og er gjensidig avhengig av hverandre. Dette kaller vi identitet. Under bestemte vilkår er alle motsatte sider ikke-identiske, derfor sier vi at de står i motsetning til hverandre. Men det er også identitet

mellom dem, og derfor står de i innbyrdes sammenheng med hverandre. Det er dette Lenin mener når han sier at dialektikken undersøker «hvordan motsetninger kan være ... identiske». Hvordan kan de være identiske? Nettopp fordi hver av dem er vilkåret for at den andre er til. Det er den første betydninga av identitet.

hvordan motsetninger kan være ... identiske ... fordi hver av dem er vilkåret for at den andre er til. Det er den første betydninga av identitet

Men er det nok å bare si at hver av de to motsatte sidene er vilkåret for at den andre er til, at det er identitet mellom dem og at de derfor kan eksistere sammen i en enhet? Nei, det er det ikke. Saka er ikke slutt med at de er avhengige av hverandre for å være til. Enda viktigere er det at motsetningene forvandler seg til hverandre. Det vil si at hver av de to motsatte sidene i en ting under bestemte vilkår forvandler seg til si motsetning, bytter plass med motsetninga si. Dette er den andre betydninga av motsigelsens identitet.

to motsatte sidene i en ting ... forvandler seg til si motsetning ... Dette er den andre betydninga av motsigelsens identitet.

Hvorfor er det identitet her også? Det har seg slik: Gjennom revolusjonen blir proletariatet, som tidligere blei herska over, forvandla til den herskende klassen, mens borgerskapet, den tidligere herskende klassen, blir forvandla til en klasse som blir herska over. Det bytter plass med motsetninga si. Dette har alt skjedd i Sovjetunionen, og det kommer til å skje over hele verden. Hvordan kunne ei slik endring gå for seg om det ikke var noen innbyrdes sammenheng og identitet mellom motsetningene under bestemte vilkår?

Kuomintang, som spilte ei viss positiv rolle på et bestemt stadium i moderne kinesisk historie, blei et

kontrarevolusjonært parti etter 1927 på grunn av klassekarakteren sin og forlokkende løfter fra imperialismen (dette var vilkåra). Men det er blitt tvunget til å gå med på motstand mot Japan fordi motsigelsen mellom Kina og Japan har skjerp seg, og på grunn av enhetsfrontpolitikken til kommunistpartiet (dette var vilkåra). Ting som står i motsetning til hverandre forandrer seg til hverandre, og her har vi en utvetydig identitet.

Jordbruksrevolusjonen er en prosess der godseierklassen, som eide jorda, blir forvandla til en klasse som har mista jorda, mens bøndene, som en gang mista jorda, blir forvandla til småeiere som har fått jord. En slik prosess kommer til å finne sted igjen. Under bestemte vilkår er det en innbyrdes sammenheng mellom å ha og ikke ha, mellom å få og miste. Det er identitet mellom de to sidene. Under sosialismen blir bøndenes privateiendom forvandla til sosialistisk jordbruk under offentlig eie. Dette har allerede skjedd i Sovjetunionen, og det kommer til å skje overalt ellers. Det fins ei bru som fører fra privateiendom til offentlig eie. I filosofien kalles denne brua identitet, forvandling til si motsetning eller gjensidig inntrenging.

Å konsolidere proletariatets diktatur eller folkets diktatur er i virkeligheten å forberede vilkåra for å avskaffe dette diktaturet og rykke fram mot et høyere stadium, der alle statssystemer er avskaffa. Å opprette og bygge det kommunistiske partiet er i virkeligheten å forberede vilkåra for å avskaffe det kommunistiske partiet og alle politiske partier. Å bygge en revolusjonær hær under ledelse av det kommunistiske partiet og føre revolusjonær krig, er i virkeligheten å forberede vilkåra for å avskaffe krig for alltid. Dette er motsetninger som samtidig utfyller hverandre.

Som alle veit forvandler krig og fred seg til hverandre. Krig blir forvandla til fred – for eksempel blei den første verdenskrigen forvandla til etterkrigsfreden, og borgerkrigen i Kina har nå opphørt og veket plassen for fred i landet. Fred

blir forvandla til krig – for eksempel blei samarbeidet mellom Kuomintang og kommunistpartiet forvandla til krig i 1927, og dagens situasjon med verdensfred kan bli forvandla til en andre verdenskrig. Hvorfor er det slik? Fordi det under bestemte vilkår er identitet mellom motsatte ting, som krig og fred i klassesamfunnet. Alle motsetninger står i en innbyrdes sammenheng. Det er ikke bare slik at de eksisterer sammen i en enhet under bestemte vilkår, men de kan også forvandle seg til hverandre under andre bestemte vilkår. Dette er den fulle betydninga av motsetningenes identitet. Det er dette Lenin mente da han drøfta «hvordan de er (hvordan de blir) identiske – under hvilke vilkår de er identiske og forvandler seg til hverandre».

Hva er grunnen til at «den menneskelige forstanden ikke må se på disse motsetningene som døde, stivna, men som levende, betinga, bevegelige, der det ene forvandler seg til det andre og omvendt»? Fordi det er akkurat slik tingene er i den objektive virkeligheten. Saka er at enheten eller identiteten mellom motsetningene i objektive ting ikke er død eller stivna, men levende, betinga, bevegelig, midlertidig og relativ. Under bestemte vilkår forvandler hver side i en motsigelse seg til si motsetning. Gjenspeilt i menneskenes tenkning blir dette den marxistiske verdensanskuelsen, den materialistiske dialektikken. Det er bare de reaksjonære herskende klassene før og nå og metafysikerne i deres tjeneste som ikke ser på motsetninger som levende, betinga, bevegelige, der det ene forvandler seg til det andre og omvendt, men som døde og stivna. De sprer denne falske oppfatninga overalt for å føre folkemassene bak lyset, og sånn prøver de å sikre herredømmet sitt for all framtid. Oppgava til kommunistene er å avsløre de falske oppfatningene til de reaksjonære og metafysikerne, å gjøre kjent den dialektikken som fins i tingene og på det viset sette fart i forvandlinga av ting og nå målet, som er revolusjonen.

Under bestemte vilkår forvandler hver side i en motsigelse

seg til si motsetning

Når vi snakker om motsetningenes identitet under bestemte vilkår, sikter vi til virkelige og konkrete motsetninger og at motsetninger virkelig og konkret forvandler seg til hverandre. Det fins utallige forvandlinger i mytologien, for eksempel Kua Fus kappløp med sola i Shan Hai Ching((Shan Hai Ching (Fjellenes og havenes bok) blei skrevet under de Stridende statenes epoke (403-221 fvt.). En av disse fablene forteller om hvordan overmennesket Kua Fu forfulgte og sprang om kapp med sola. Men han døde av tørst. Stokken hans blei deretter forvandla til skogen Teng.)), Yis nedskyting av ni soler i Huai Nan Tzu((Yi er en av det gamle Kinas legendariske helter, berømt som bueskytter. I følge ei i legende i Huai Nan Tzu, som vokste fram på 100-tallet fvt., viste det seg på keiser Yaos tid ti soler på himmelen. For å sette en stopper for de skader som disse brennheite solene tilføyde vegetasjonen ga keiser Yao ordre til Yi om å skyte dem ned. I ei anna legende nedtekna av Wang Yi (på 100-tallet) sies skytteren å ha skutt ned ni av ti soler.)), apekongens syttito forvandlinger i Hsi Yu Chi((Hsi Yu Chi (Pilgrimsferden til vesten) er en roman fra 1500-tallet, der helten er apekongen Sun Wu-kung. Den hadde den underlige evnen å kunne forvandle seg til 72 ulike skapninger, f.eks. til en fugl, et tre, en stein osv. Ei svensk omsetting av denne romanen kom ut i 1949 under tiden Kung Markatta.)), de tallrike episodene der spøkelser og rever forvandles til mennesker i Liao Chais underlige fortellinger((Liao Chais underlige beretninger, som blei skrevet av Pu Sung-ling på 1600-tallet, er ei velkjent samling. Den inneholder 431 beretninger, de fleste om spøkelser og reveåndar.)) osv. Men disse forvandlingene av motsetninger i disse legendene er ikke konkrete forandringer som gjenspeiler konkrete motsigelser. De er naive og fantastiske, subjektivt innbilte forvandlinger som blir framkalt i menneskenes bevissthet av utallige virkelige og innfløkte forvandlinger av motsetninger til hverandre. Marx

sa: «All mytologi mestrer, behersker og former naturkreftene i og gjennom fantasien. Derfor forsvinner mytologien straks menneskene vinner herredømme over naturkreftene.»((Karl Marx: «Innledning til kritiken av den politiska ekonomin». Til Kritiken av den politiska ekonomin, Arbetarkulturs forlag, Stockholm 1969.)) De utallige forandringene i mytologien (og i barneeventyr) fryder menneskene fordi de gir et fantasibilde av mennesket som erobrer naturkreftene, og de beste mytene har en «evig tiltrekningskraft», som Marx sa det. Men myter er ikke bygd på konkrete motsigelser som fins under bestemte vilkår, og derfor gjenspeiler de ikke virkeligheten vitenskapelig. Det betyr at i myter og barneeventyr har de sidene som utgjør en motsigelse bare en innbilt identitet, ikke en konkret identitet. Den vitenskapelige gjenspeilinga av identiteten i virkelige forvandlinger er den marxistiske dialektikken.

myter er ikke bygd på konkrete motsigelser som fins under bestemte vilkår, og derfor gjenspeiler de ikke virkeligheten vitenskapelig

Hvorfor kan et egg, men ikke en stein, bli forvandla til en kylling? Hvorfor er det identitet mellom krig og fred, men ikke mellom krig og en stein? Hvorfor kan mennesker bare føde mennesker og ikke noe annet? Den eneste grunnen er at motsetningenes identitet bare eksisterer under nødvendige bestemte vilkår. Uten disse nødvendige bestemte vilkåra kan det ikke finnes noen som helst identitet.

Hva er grunnen til at den borgerlig-demokratiske Februarrevolusjonen i Russland i 1917 var direkte knytta sammen med den proletariske sosialistiske Oktoberrevolusjonen, mens den borgerlige revolusjonen i Frankrike ikke var knytta direkte sammen med en sosialistisk revolusjon, og Pariskommunen((Pariskommunen var den første proletariske statsmakta i verdenshistoria. Den 18. mars 1871 starta det franske proletariatet et opprør i Paris og tok makta. Under

proletariatets ledelse blei Pariskommunen grunnlagt den 28. mars gjennom valg. Det var proletariatets første revolusjonære forsøk på å knuse det borgerlige statsapparatet og en makeløs bragd for å erstatte borgerskapets styrkede statsmakt med proletariatets statsmakt. Ettersom det franske proletariatet på denne tida ennå ikke hadde utvikla seg fullstendig, unnlot det å forene seg med sin forbundsfelle, bondemassene, var alt for mild mot kontra-revolusjonen og innleda ikke besluttsomme militære angrep i rett tid. Derfor kunne kontra-revolusjonen uhindra samle sine nylig slåtte styrker, gjenerobre makta og sette i gang en vill massakre mot de folka som hadde deltatt i opprøret. Pariskommunen falt den 28. mai.)) i 1871 endte med nederlag? Hvorfor er det på den andre sida slik at nomadesystemet i Mongolia og Sentral-Asia er blitt knytta direkte sammen med sosialismen? Hva er det som gjør at den kinesiske revolusjonen kan unngå ei kapitalistisk framtid og knyttes direkte sammen med sosialismen uten å ta den gamle historiske vegen til de vestlige landa, uten å gjennomgå en periode med borgerlig diktatur? Den eneste grunnen er de konkrete vilkåra i perioden. Når bestemte nødvendige vilkår er til stede, oppstår det visse motsigelser i tingenes utviklingsprosess. Dessuten er de motsetningene som fins i motsigelsene gjensidig avhengig av hverandre og blir forvandla til hverandre. Ellers ville ikke noe av dette vært mulig.

Slik er spørsmålet om identitet. Hva er så kamp? Og hva slags forhold er det mellom identitet og kamp?

Lenin sa:

Motsetningenes enhet (samsvar, identitet, like virkning) er betinga, midlertidig, forbigående, relativ. Kampen mellom motsetninger som utelukker hverandre gjensidig, er absolutt, akkurat som utvikling og bevegelse er absolutt.

V. I. Lenin: «Om dialektikken», op.cit., s. 214.

Hva betyr dette?

Alle prosesser har en begynnelse og en slutt, alle prosesser forvandler seg til si motsetning. Det uforanderlige ved alle prosesser er relativt, men det foranderlige som kommer til uttrykk i at en prosess forvandler seg til en annen, er absolutt.

Det fins to bevegelsestilstander i alle ting, tilstanden med relativ ro og tilstanden med tydelig forandring. Begge skyldes kampen mellom de to motsatte elementene som fins i ting. Når tingen er i den første bevegelsestilstanden, endrer den seg bare kvantitativt og ikke kvalitativt. Derfor ser det ut som den er i ro. Når en ting er i den andre bevegelsestilstanden, har de kvantitative forandringene som gikk for seg i den første tilstanden allerede nådd et toppunkt som fører til at tingen går i oppløsning som en enhet. Deretter følger det ei kvalitativ forandring, og derfor kommer tingens bevegelse til uttrykk i ei tydelig forandring. Den enheten, solidariteten, sammenbindinga, harmonien, balansen, det dødpunktet, den stillstanden, roa, uforanderligheten, likevekta, fastheten, tiltrekninga osv. som vi kan se i dagliglivet, er alt sammen uttrykk for at tingene er i en tilstand av kvantitativ endring. På den andre sida er oppløsninga av enheten, det vil si at denne solidariteten, sammenbindinga, harmonien, balansen, det dødpunktet, den stillstanden, roa, uforanderligheten, likevekta, fastheten, tiltrekninga blir ødelagt, og at hver av dem forandrer seg til si motsetning, alt sammen uttrykk for at tingene er i en tilstand av kvalitativ forandring, at en prosess forvandler seg til en annen. Ting forvandler seg stadig fra den første til den andre bevegelsestilstanden. Kampen mellom motsetningene foregår i begge tilstandene, men motsigelsen blir løst ved den andre tilstanden. Det er derfor vi sier at motsetningenes enhet er betinga, midlertidig og relativ, mens kampen mellom motsetninger som utelukker hverandre gjensidig, er absolutt.

motsetningenes enhet er betinga, midlertidig og relativ, mens kampen mellom motsetninger som utelukker hverandre gjensidig,

er absolutt.

Vi har sagt at to motsatte ting kan eksistere sammen i en enhet og forvandle seg til hverandre fordi det er identitet mellom dem. Dette gjelder under visse vilkår, det vil si at to ting som står i motsetning til hverandre kan forene seg og forvandle seg til hverandre under bestemte vilkår, men de kan ikke utgjøre en motsigelse om disse vilkåra mangler. Da kan de ikke eksistere sammen i den samme enheten og kan ikke forvandle seg til hverandre. Det er bare under bestemte vilkår at det rår identitet mellom motsetninger, og derfor sa vi at identiteten er betinga og relativ. Vi kan legge til at kampen mellom motsetningene gjennomsyrrer en prosess fra begynnelse til slutt, og gjør at en prosess forvandler seg til en annen. Kampen fins overalt, og derfor er den ubetinga og absolutt.

Betinga, relativ enhet sammen med ubetinga, absolutt kamp utgjør motsetningenes bevegelse i alle ting.

Vi kinesere sier ofte at « ting som står i motsetning til hverandre, utfyller hverandre også». ((Uttrykket «ting som står i motsetning til hverandre, utfyller også hverandre», forekom først i Det tidlige Han-dynastiets historie av Pan Ku, en berømt historiker fra det første århundre i vår tidsregning. Det har lenge vært et populært ordtak.)) Det vil si at det er identitet mellom ting som står i motsetning til hverandre. Dette ordspråket er dialektisk, og står i strid med metafysikken. «Står i motsetning til hverandre» viser til at de to motsatte sidene utelukker hverandre gjensidig, eller kjemper med hverandre. «Utfyller hverandre» betyr at de to motsatte sidene forener seg under bestemte vilkår og oppnår identitet. Likevel er det kamp i identiteten, og uten kamp kan det ikke være noen identitet.

Det er kamp i identiteten, det allmenngyldige er i det særegne og det allmenne er i det individuelle. For å sitere Lenin: «... *det er noe absolutt i det relative*». ((V. I. Lenin: «Om

dialektikken», op.cit., s. 214.))

VI. Antagonismens plass i motsigelsen

Spørsmålet om kampen mellom motsetningene omfatter også spørsmålet om hva antagonisme er. Svaret vårt er at antagonisme er ei form for kamp mellom motsetningene, men ikke den eneste forma.

I menneskehetens historie er antagonismen mellom klassene et særegent uttrykk for kampen mellom motsetningene. Se på motsigelsen mellom de utbytende og utbytta klassene. Både i slavesamfunnet, føydalsamfunnet og det kapitalistiske samfunnet eksisterer slike klasser som står i motsetning til hverandre, side om side i det samme samfunnet i lang tid, og de kjemper mot hverandre. Men det er først når motsigelsen mellom de to klassene utvikler seg til et bestemt stadium, at den tar form av åpen antagonisme og utvikler seg til revolusjon. Det samme gjelder for forvandlinga av fred til krig i klassesamfunnet.

Før ei bombe eksploderer, er den en enhet der motsetningene eksisterer side om side under bestemte vilkår. Eksplosjonen skjer først når et nytt vilkår, nemlig antennelse, er til stede. Det forholder seg på samme vis med alle naturfenomener, som til slutt tar form av åpen konflikt for å løse gamle motsigelser og bringe fram nye ting.

Før ei bombe eksploderer, er den en enhet der motsetningene eksisterer side om side under bestemte vilkår. Eksplosjonen skjer først når et nytt vilkår, nemlig antennelse, er til stede. Det forholder seg på samme vis med alle naturfenomener, som til slutt tar form av åpen konflikt for å løse gamle motsigelser og bringe fram nye ting.

Det er uhyre viktig å forstå dette. Det setter oss i stand til

å forstå at revolusjoner og revolusjonære kriger ikke er til å unngå i klassesamfunnet. Uten dette blir det umulig å gjennomføre sprang i samfunnsutviklinga og styrte de reaksjonære herskerklassene slik at folket kan ta den politiske makta. Kommunistar må avsløre den bedragerske propagandaen til de reaksjonære, som for eksempel påstanden om at samfunnsrevolusjonen er unødvendig og umulig. De må fullt ut forsvare den marxist-leninistiske teorien om samfunnsrevolusjonen og sette folket i stand til å forstå at samfunnsrevolusjonen ikke bare er helt nødvendig, men at det også er fullt mulig å gjennomføre den, og at hele menneskehetens historie og Sovjetunionens seier har stadfesta denne vitenskapelige sannheten.

Men vi må studere konkret omstendighetene for hver enkelt kamp mellom motsetninger, og ikke bruke den formelen vi har drøfta her vilkårlig på alle ting. Motsigelsen og kampen er allmenngyldig og absolutt, men metodene for å løse motsigelser, det vil si formene for kamp, endrer seg i samsvar med den karakteren motsigelsene har. Noen motsigelser er kjennetegna av åpen antagonisme, andre ikke. Noen motsigelser som opprinnelig var ikke-antagonistiske, utvikler seg til antagonistiske motsigelser, mens andre, som opprinnelig var antagonistiske, utvikler seg til ikke-antagonistiske motsigelser, alt etter hvordan tingene utvikler seg konkret.

Vi har allerede nevnt at motsigelser mellom riktige og feilaktige ideer i kommunistpartiet gjenspeiler klasse-motsigelser innafor partiet så lenge det fins klasser. I visse spørsmål behøver ikke slike motsigelser slå ut som antagonistiske til å begynne med. Men ettersom klassekampen utvikler seg, kan de bli antagonistiske. Historia til Sovjetunionens Kommunistiske Parti viser oss at motsigelsen mellom den riktige tenkninga til Lenin og Stalin og den feilaktige tenkninga til Trotski ((Trotski (1879-1940) leda en anti-leninistisk fraksjon i den russiske revolusjonære bevegelsen, og degenererte seinere og slutta seg til en

regelrett bande av kontra-revolusjonære. SUKP(b)s sentralkomite ekskluderte ham fra partiet i 1927. Han blei landsforvist i 1929 og fratatt sitt statsborgerskap i 1932.)), Bukharin og andre ikke kom til uttrykk i antagonistisk form i begynnelsen, men at den seinere utvikla seg til å bli antagonistisk. Det fins liknende tilfeller i historia til det kinesiske kommunistpartiet. Motsigelsene mellom den riktige tenkninga til mange av partikameratene våre og den feilaktige tenkninga til Chen Tu-hsiu, Chang Kuo-tao((Chang Kuo-tao var en renegat fra den kinesiske revolusjonen. Han slutta seg i sin ungdom til Kinas Kommunistiske Parti i den hensikt å gjøre karriere gjennom revolusjonen. I partiet begikk han mange feil og gjorde seg til slutt skyldig i alvorlige forbrytelser. Til de mest beryktede hører at han i 1933 motsatte seg den Røde armes marsj mot nord, forfekta ideen at Den Røde arme skulle foreta en defaitistisk og likvidatorisk retrett til de nasjonale minoritetenes områder på grensa mellom provinsene Szechuan og Sikang (provinsen Sikang blei avskaffa i 1955, en del av dens territorium tilhører nå provinsen Szechuan og den andre inngår i det autonome området Tibet.) Han dreiv videre med åpen, forræderisk virksomhet mot partiet og sentralkomiteen, oppretta sin egen falske sentralkomite, brøt enheten i partiet og Den Røde Arme og forårsaka tunge tap for Fjerde frontarme. Takket være kamerat Mao Tsetungs og sentralkomiteens tålmodige fostringsarbeid, kom Fjerde frontarme og dens tallrike kadrer snart tilbake under sentralkomiteens riktige ledelse, og spilte ei ærefull rolle i de fortsatte kampene. Chang Kuo-tao viste seg imidlertid helt uforbederlig. På vårparten 1938 flykta han aleine fra grenseområdet Shensi-Kansu-Ningsia og slutta seg til Kuomintang's hemmelige politi.)) og andre slo heller ikke ut i antagonistisk form til å begynne med, men seinere utvikla de seg til å bli antagonistiske. Nå kommer ikke motsigelsen mellom riktig og feilaktig tenkning i partiet vårt til uttrykk i antagonistisk form, og dersom kamerater som har gjort feil kan rette på dem, kommer det ikke til å utvikle seg til antagonistiske motsigelser. Derfor må partiet på den ene sida

føre en alvorlig kamp mot feilaktig tenkning og på den andre sida gi de kameratene som har gjort feil skikkelige muligheter til å våkne opp. Når det nå er slik, er det opplagt at en altfor tilspissa kamp ikke tjener saka. Men dersom folk som har gjort feil, tviholder på dem og gjør dem verre, kan det hende at denne motsigelsen utvikler seg til å bli antagonistisk.

dersom folk som har gjort feil, tviholder på dem og gjør dem verre, kan det hende at denne motsigelsen utvikler seg til å bli antagonistisk.

På det økonomiske området er motsigelsen mellom by og land uhyre antagonistisk både i det kapitalistiske samfunnet, der byene under borgerskapets herredømme plyndrer landsbygda hensynsløst, og i Kuomintang-områdene i Kina, der byene under herredømmet til den utenlandske imperialismen og det kinesiske komprador-storborgerskapet plyndrer landsbygda brutalt. Men i et sosialistisk land og i de revolusjonære baseområdene våre har denne antagonistiske motsigelsen endra seg til en ikke-antagonistisk motsigelse, og når vi når fram til det kommunistiske samfunnet vil den ha forsvunnet.

Lenin sa: «Antagonisme og motsigelse er slett ikke det samme. Under sosialismen vil det første forsvinne, det andre vil bestå.»((V. I. Lenin: «Anmerkninger til I. N. Bukharins Overgangsperiodens økonomi», Selected Works, russisk utgave, Moskva-Leningrad, 1931, bind 11, s. 35))

Antagonisme og motsigelse er slett ikke det samme. Under sosialismen vil det første forsvinne, det andre vil bestå.

Lenin

Det vil si at antagonismen er ei form, men ikke den eneste forma, for kampen mellom motsetninger. Altså kan ikke formelen om antagonismen brukes vilkårlig overalt.

VII. Slutning

Nå kan vi gi ei kort oppsummering. Loven om motsigelser i ting, det vil si loven om motsetningenes enhet, er den grunnleggende loven i naturen og i samfunnet, og derfor er den også den grunnleggende loven i tenkninga. Den står i motsetning til den metafysiske verdensanskuelsen. Den representerer en stor revolusjon i kunnskapshistoria til menneskeheten. Ifølge den dialektiske materialismen fins det motsigelser i alle prosessene i ting som objektivt eksisterer, og i den subjektive tenkninga, og de gjennomsyrrer disse prosessene fra begynnelse til slutt. Dette er det allmenngyldige, og absolutte ved motsigelsen. Hver motsigelse og hver av sidene i motsigelsen har sine egne kjennetegn. Dette er det særegne og relative ved motsigelsen. Under bestemte vilkår er motsetningene identiske, og derfor kan de eksistere side om side i en enhet og forvandle seg til hverandre. Dette er igjen det særegne og relative ved motsigelsen. Men kampen mellom motsetningene er uten ende. Den foregår både når motsetningene eksisterer side om side og når de forvandler seg til hverandre. Kampen blir særlig tydelig når de forvandler seg til hverandre. Dette er igjen det allmenngyldige og absolutte ved motsigelsen. Når vi studerer det særegne og relative ved motsigelsen, må vi legge vekt på skillet mellom hovedmotsigelsen og de underordna motsigelsene og på skillet mellom hovedsida og den underordna sida i motsigelsen. Når vi studerer det allmenngyldige ved motsigelsen og kampen mellom motsetningene i motsigelsen, må vi legge vekt på skillet mellom de ulike formene for kamp. Ellers kommer vi til å gjøre feil. Dersom vi ved hjelp av studier virkelig greier å forstå de grunnleggende tingene som vi har forklart her, kommer vi til å greie å knuse de dogmatiske ideene som står i strid med grunnprinsippene i marxismen-leninismen, og som er skadelige for den revolusjonære saka vår. Og de kameratene våre som har praktisk erfaring kommer til å greie å systematisere erfaringene sine

til prinsipper og unngå å gjenta empiristiske feil. Dette er noen få enkle slutninger fra den undersøkelsen vi har gjort av loven om motsigelsen.

Dersom vi ved hjelp av studier virkelig greier å forstå de grunnleggende tingene som vi har forklart her, kommer vi til å greie å knuse de dogmatiske ideene som står i strid med grunnprinsippene i marxismen-leninismen